

BIULETYN INFORMACYJNY

nr 1887

IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W KIELCACH

Rok IV.

Kielce, lipiec—sierpień 1936 r.

Nr. 7—8.

Do P.P. Rzemieślników.

Rozpoczynając drugie półrocze roku IV wydawnictwa „Biuletynu”, Izba Rzemieślnicza zwraca się do ogółu pp. Rzemieślników z prośbą o współpracę, polegającą na zasilaniu wydawnictwa korespondencją z terenu oraz artykułami i uwagami, dotyczącymi życia rzemieślniczego w terenie, tak pod względem gospodarczym, jak i organizacyjnym oraz kulturalnym.

Należy podkreślić, że dotychczasowy słaby kontakt ogółu rzemieślników z regionalnym organem rzemiosła, jakim powinien być „Biuletyn”, odbija się niekorzystnie na charakterze pisma, które winno wyjść z ram suchego informatora a stać się naprawdę organem regionalnym rzemiosła województwa kieleckiego.

Nawiązanie ścisłego kontaktu z ogółem rzemieślników za pośrednictwem „Biuletynu” pozwoli Izbie zapoznać się wszechstronnie z zagadnieniami terenowymi, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia rzemiosła tak pod względem organizacyjnym jak i gospodarczym.

Stowarzyszenia i Cechy rzemieślnicze proszone są o przyczynienie się do ożywienia pisma przez stałe nadsyłanie korespondencji z życia organizacyjnego oraz uwag, dotyczących miejscowych zagadnień gospodarczych. Prócz tego należy przeprowadzić propagandę na rzecz pisma, które, aby mogło spełnić należycie swoje zadanie, musi dotrzeć do każdego warsztatu rzemieślniczego.

Ustanowiona przez Izbę opłata w granicach 75 groszy za prenumeratę daje możliwość każdemu rzemieślnikowi otrzymywania pisma do końca bieżącego roku.

Poniesienie tego niewielkiego wydatku jeszcze w tym miesiącu przez życzących sobie otrzymywać „Biuletyn” pozwoli Izbie na przygotowanie w następnym miesiącu odpowiedniej ilości egzemplarzy.

Należy zatem nie zwlekać z wniesieniem prenumeraty, lecz zaraz wpłacić na P. K. O., konto Nr. 66004 groszy 75, podając na odcinku poza nazwiskiem i imieniem dokładny adres, na który ma być przesyłany „Biuletyn”.

Tak niska opłata nie pokrywa kosztów, związanych z nakładem i dostarczaniem „Biuletynu”; część kosztów pokrywa Izba z własnych funduszy, których szczupłość nie pozwala na całkowite zwolnienie czytelników od opłat na rzecz pisma, zresztą nie jest wskazanem, aby pismo rozdawać darmo.

Od ilości prenumeratorów i korespondentów zależęć będą rozmiary „Biuletynu” oraz do pewnego stopnia jego treść. Im większe będzie pismo, tem więcej może podawać wiadomości, interesujących rzemieślnika.

Izba Rzemieślnicza w Kielcach

Prezes:

(—) Edward Balcer

Dyrektor:

(—) Grzegorz Axentowicz

20

Z posiedzenia Zarządu Izby Rzemieślniczej w Kielcach.

W d. 3 i 4 sierpnia r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Izby Rzemieślniczej w Kielcach. Obecni: pp. mgr. Wiktor Wojtowicz delegat Min. Przem. i Handlu, Edward Balcer prezes Izby, Stanisław Lorens wiceprezes Izby, Adam Musiał, Hersz Lipman Goldszajn i Feliks Siłuszek — członkowie Zarządu oraz dyrektor Izby mgr. Grzegorz Axentowicz.

1) Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości protokół z przebiegu i wyniku kontroli gospodarki i rachunkowości Izby za rok 1935, sporządzony przez delegata Urz. Woj. Naczelnika Wydz. Rachuby p. Borowieckiego, w którym stwierdzono zgodność salda na dz. 1.1.1936 r., zgodność zapisów w księgach oraz staranne prowadzenie ksiąg przez Izbę, bez poprawek, skrobań i wycierań. Nadto stwierdzono posuniętą do największych granic oszczędną gospodarkę Izby, jak również celowość w dokonywanych wydatkach.

2) Przyjęto do wiadomości zarządzenie Min. Przem. i Handlu, ustalające zasady gospodarowania zaciągniętą przez Izbę pożyczką w Funduszu Pracy w kwocie 25.000 zł. na cele związane z podniesieniem gospodarczym rzemiosła. W związku z tem postanowiono wystąpić na plenarne posiedzenie Izby z wnioskiem powołania przy Izbie stałego funduszu popierania gospodarczych poczynań rzemiosła, do którego wpływałyby kwoty dotychczas wydatkowane przez Izbę na wspomniane cele, jak i zwrotne pożyczki, udzielane z powyższego funduszu. Zarząd stwierdził całkowitą celowość projektowanego Funduszu, który, należycie gospodarowany i zasilany dalszemi kwotami z przyszłych budżetów Izby, mógłby w rezultacie po kilku latach stworzyć poważne rezerwy kapitałowe na zbiorowe (zespołowe) lub też indywidualne poczynania w zakresie gospodarczego podniesienia rzemiosła.

Zatwierdzono oraz przyznano pożyczki z powyższego funduszu następującym spółdzielniom: 1) Spółdzielni „Rzemiosło” w Radomiu, 2) Spółdzielni Szewców Chrześc. w Kielcach, 3) Spółdzielni Górniczo-Kamieniarskiej w Kielcach, 4) Spółdzielni Szewskiej „Wolbromianka” w Wolbromiu, 5) Spółdzielni Szewskiej w Ostrowcu, 6) Spółdzielni Szewskiej w Skarżysku.

Należy zaznaczyć, że powyżej wymienione spółdzielnie, poza spółdzielnią w Radomiu, zostały zorganizowane, przy czynnym współudziale Biura Organizacyjno-Handlowego Izby Rzemieślniczej w Kielcach, w bieżącym roku.

3) Przyjęto do wiadomości fakt zorganizowania przez T-wo Rzemieślnicze w Częstochowie,

z inicjatywy Izby Rzemieślniczej, Wystawy-Pokazu Rzemiosła w Częstochowie, w związku z czem postanowiono delegować do Komitetu Wykonawczego pp. G. Axentowicza i A. Musiała. Postanowiono umieścić na wystawie wyroby z marmuru i tablice statystyczne. Tytułem częściowego zwrotu kosztów postanowiono udzielić Wystawie zł. 400, jako bezzwrotną subwencję. Na otwarciu wystawy delegowano kierownika B. O. H. R.-u p. Tchorzewskiego.

4) Postanowiono wydać nakładem Izby broszurkę o przemyśle ludowym.

5) W związku z zarządzeniem Min. Przem. i Handlu z dn. 25.VI.1936 r. N. P. R. IV 1/8, okólnik Nr. 38, postanowiono, w wypadku gdy Cech współdziała z Izbą w zakresie ustalenia podstaw do wydania duplikatu, wypłacić Cechowi połowę opłaty, pobieranej przez Izbę za tę czynność. Nadto ustalono, że członkowie komisji, powołanej przez Izbę dla spraw z art. 143 prawa przemysł., otrzymują tytułem zwrotu kosztów $\frac{3}{4}$ pobieranej przez Izbę opłaty.

6) Postanowiono opublikować w „Biuletynie” wyjaśnienie, w myśl pisma M. P. i H. z dnia 4/IV r. b., w sprawie zaliczenia wyrobu pudełek do rzemiosła (patrz. str. 5).

7) W sprawie wyrobów kątowników (winkli) i drzwiczek kuchennych postanowiono odnośne wyjaśnienie opublikować w „Biuletynie” (patrz. str. 5).

8) Zarząd wyraził pogląd, że wyrób kostek brukowych, krawężników przydrożnych oraz przygotowanie surowca w blokach zgrubsz ociosanych zaliczyć należy do przemysłu wolnego.

9) Przyjęto do wiadomości zarządzenie Urz. Woj. w sprawie wykonywania rzemiosła fotograficznego i postanowiono opublikować je w „Biuletynie” (patrz. str. 5).

10) Na pismo Starostwa pow. zawierciańskiego wyrażono opinię, że wyrób różnych drobnych odlewów z brązu lub mosiądzu, dokonywany w odlawach przez szlifowanie i polerowanie nawet przy pomocy motorka elektrycznego należy zaliczyć do rzemiosła brązowniczego względnie mosiężnictwa.

Wszelkie opinie w przyszłości, ustalane przez Zarząd Izby będą kierowane do zapytujących Starostw za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego celem jednolitego traktowania tych spraw przez wszystkie Starostwa.

11) Po omówieniu sprawy bezprocentowych kas dla rzemiosła chrześcijańskiego Zarząd Izby postanowił zwrócić się do wszystkich Związków Rzemieślników Chrześcijańskich na terenie województwa kieleckiego z wezwaniem do podjęcia akcji, zmierzającej do organizowania kas bezprocentowych

kredytu na zasadach ustalonych w opracowanym przez Zw. Izb Rzem. statucie wzorowym, uzgodnionym z Izbami Rzemieślniczymi. Jednocześnie Zarząd postanowił wezwać wskazane organizacje do nadesłania sprawozdania z przebiegu akcji w terminie do końca grudnia r. b. Wspomniana sprawa znajdzie wydatne poparcie Izby w zakresie organizacyjnym. Nadto dla propagowania tego zagadnienia Zarząd Izby upoważnił Prezydium Izby do korzystania z łamów „Biuletynu”.

12) Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości stanowisko zajęte przez Izbę w związku z pismem B. G. K. Oddział w Katowicach, a to z uwagi na konieczność umożliwienia jaknajliczniejszym rzeszom rzemieślniczym korzystania z kredytów B. G. K. (patrz. str. 5).

13) Po zapoznaniu się z treścią pisma Związku Spółdzielni Zarobkowo-Gospodarczych w Krakowie w sprawie kredytów rzemieślniczych postanowiono pozytywnie ustosunkować się do koncepcji Związku.

14) Memorjał Cechu rzeźniczo-Wędliniarskiego w Sosnowcu z dn. 18/6 r. b. w sprawie obniżki cen soli postanowiono uwzględnić i wystąpić do Związku Izb Rzemieślniczych z wnioskiem o wyjednanie niższej cen soli, przeznaczonej dla przeróbki mięsa na wędliny i szynki.

15) Zgłoszone na konferencji gospodarczej w Sandomierzu w dn. 24/VI r. b. wnioski rozpatrzone, przyczem postanowiono wyjaśnić, że Izba w miarę posiadanych środków na koszty podróży urządza zebrania informacyjne dla rzemieślników. Odnośnie taks egzaminacyjnych — są one znacznie obniżone i wynoszą dla egzaminu czel. 20 zł., mistrzowskiego — 60 zł.

16) Po zapoznaniu się z treścią pisma Związku Izb Rzem. z dn. 23 lipca r. b. postanowiono podać Ministerstwu Komunikacji do wiadomości wykaz zorganizowanych na terenie Izby spółdzielni szewskich i krawieckich oraz spółdzielnię „Rzemiosło” w Radomiu. Z Częstochowy należy podać zakład Małczyńskiego. Nadto polecono Biuru Org. Handl. ustalić dalsze adresy zakładów rzemieślniczych, któreby mogły podjąć się dostaw na rzecz odnośnych dyrekcji P. K. P.

17) Powołano komisje egzaminacyjne czeladnicze i mistrzowskie (patrz. str. 7). Komisje te będą przeszkolone przez Izbę w zakresie zasad postępowania przy egzaminach. Zawodowe programy są w opracowaniu Związku Izb.

18) W związku z powołaniem nowych komisji egzaminacyjnych zgodnie z decyzją plenarnego zebrania Rądców Izby — postanowiono jednocześnie przeprowadzić reorganizację składu personalnego

delegatów Izby do odnośnych komisji egzaminacyjnych, czeladniczych, mistrzowskich i kwalifikacyjnych, a mian.:

Sosnowiec: dla I, II, i IV grupy — Feliks Siłuszek
 „ III — Hersz Lipman Goldszajn
 „ V, VI i VII — Dyr. Wł. Mazur
Częstochowa: „ I, II, V, VI i VII — Adam Musiał
 „ III — Samuel Katz
 „ IV — Stefan Jarzębiński
Kielce: „ I, III, V i VII — Stanisław Lorens
 „ II i IV — Kazimierz Burak
 „ VI — Jan Brudek
Radom: „ I, II, III, IV i VII — Edward Balcer
 „ VI — Dyr. Henryk Suliga
 „ V — Fogiel Władysław
Miechów: na delegata do wszystkich komisji egzaminacyjnych czeladniczych, mistrzowskich i kwalifikacyjnych powołano Ludwika Szafarskiego.
Ostrowiec: na delegata powołanych w Ostrowcu komisji egzaminacyjnych czeladniczych zamianowano Józefa Dziarmagowskiego.
Zawiercie: na delegata powołanych w Zawierciu komisji egzaminacyjnych czeladniczych zamianowano Jana Gruszczyńskiego.

Dla usprawnienia działalności komisji egzaminacyjnych postanowiono zwrócić uwagę na konieczność zorganizowania komisji kwalifikacyjnych w ten sposób, aby kierownictwo sprawami, dotyczącymi egzaminów kwalifikacyjnych spoczywało w rękach jednej osoby. W związku z tem postanowiono wystąpić do Min. Przem. i Handlu o wyrażenie aprobaty. Do czasu uzyskania odpowiedzi z Ministerstwa postanowiono powierzać przeprowadzenie egzaminów kwalifikacyjnych przewodniczącym komisji egzaminacyjnych mistrzowskich.

19) Przyjęto do wiadomości stanowisko Związku Izb, uzgodnione z Izbami Rzemieślniczymi, w zakresie organizowania krótkoterminowych kursów dla kandydatów na czeladników. Zarząd Izby ustalił potrzebę opracowania ponownego projektu dla tego rodzaju kursów na okręg tut. Izby.

20) W sprawie rozporządzenia wykonawczego do art. 116 prawa przem. (nauka rzemiosła) odnośnie pism Min. Przem. i Handlu, dotyczących wskazanego zagadnienia, postanowiono poprzeć stanowisko Rady Związku Izby Rzem., zajęte na posiedzeniu w dn. 8 marca 1935 r. Nadto Zarząd Izby wyraził pogląd, że byłoby wskazane, aby Izby Rzem. zostały upoważnione do kwalifikowania osób i warsztatów, którym wogóle wolno kształcić terminatorów. Należałoby dążyć do takiego stanu rzeczy, by uprawniony aktem, nadanym przez Izbę Rzem., mistrz. nie tylko nie był obciążony obowiązkiem opłacania terminatora — ale aby posiadał tego rodzaju pre-

rogatywy, któreby pogłębiały w nim potrzebę starannego i wszechstronnego wykształcenia ucznia w danym zawodzie.

21) W związku z licznymi skargami na niedoręczenie książeczek czeladniczych lub dyplomów mistrzowskich postanowiono: powiadamiać kandydatów o przekazaniu odnośnych dokumentów przewodniczącym komisji dla podpisania i doręczenia zainteresowanym, by w ten sposób uniknąć zarzutu, że dokument nie został doręczony z winy Biura Izby. Nadto postanowiono zamieścić w „Biuletynie” notatkę, że pobieranie jakichkolwiek opłat przez komisje egzaminacyjne jest niedopuszczalne.

22) Wniosek Izby Rzemieślniczej w Łucku w sprawie zmiany art. 155 ust. 2 (Komisja stwierdza wynik egzaminu na świadectwie nauki, wydając ponadto wrazie pomyślnego wyniku świadectwo złożenia egzaminu, podpisane własnoręcznie przez przewodniczącego i członków komisji) — postanowiono poprzeć z tego względu, że przepis ten w praktyce nie mógł być zastosowany, bowiem świadectwo, stwierdzające czas nauki w rzemiośle zatrzymywane jest przy aktach egzaminacyjnych.

23) Przyjęto do wiadomości powołanie Prezesa Izby na członka Kuratorium Instytutu Naukowego Rzemieślniczego w Warszawie oraz Dyrektora Izby na zastępcę.

24) Postanowiono zorganizować trzytygodniowy kurs dla kandydatów do egzaminu czeladniczego przy Publicznej Szkole Dokształcającej Zawodowej w Częstochowie oraz pokryć związane z tem koszty w wysokości zł. 491.

25) Postanowiono przystąpić na członka Polskiego Komitetu Naukowej Organizacji.

26) Memorjał Cechu Zbiorowego Rzem. Chrześ. w Koszycach postanowiono potraktować przychylnie. Odnośnie zorganizowania kursu dla rzemieślników w Koszycach prośbę uwzględniono z tem, że uczestnicy opłacą po 10 zł. Kurs ten pomyślany byłby jako jednorazowy dla przygotowania kandydatów do egzaminów rzemieślniczych. W sprawie kredytów postanowiono zwrócić się do Starosty pińczowskiego aby spowodował repartycję kredytu B. G. K. Ulgi w taksach egzaminacyjnych mogą zgodnie z obowiązującymi zasadami być stosowane przez Prezesa Izby indywidualnie dla kandydatów do odnośnych egzaminów rzemieślniczych.

27) Na skutek memorjału T-wa Popierania Szkolnictwa Zawodowego w Częstochowie postanowiono zwrócić się do Związku Izb Rzemieślniczych o podjęcie energicznej i skutecznej interwencji w Głównym Zarządzie Funduszu Pracy.

28) Postanowiono zezwolić Związkowi Rzemieślników Chrześcijan w Sosnowcu na przyjmowa-

nie umów o naukę rzemiosła, dla którego niema cechu w Sosnowcu, i przedkładania tychże do rejestracji w Izbie Rzemieślniczej.

29) W sprawie memorjału Cechu Mularskiego i Ciesielskiego z Częstochowy, dotyczącego t. zw. podpisywania deklaracji na roboty mularskie i ciesielskie bez przyjęcia do wykonania, postanowiono wnioski p. radcy Siłuszka, zgłoszone w tej mierze zaakceptować i przekazać Związkowi Izb Rzemieślniczych do podjęcia stosownych starań. Ponadto przyjęto do wiadomości zarządzenie Urzędu Wojewódzkiego w sprawie zwalczania handlu deklaracjami budowlanymi na terenie m. Kielc.

30) Po zapoznaniu się z zarządzeniem Starostwa Radomskiego w sprawie nielegalnego wykonywania rzemiosła, postanowiono odpis tegoż przesłać Urzędowi Wojewódzkiemu z prośbą o polecenie innym Starostwom wydania analogicznego zarządzenia porządkowego. (patrz str. 6).

31) W sprawie wniosku Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijan w Kielcach, aby do walki z nielegalnym rzemiosłem powołać przy Izbie Rzemieślniczej Policję przemysłową, Zarząd postanowił wystąpić do Związku Izb o podjęcie starań w kierunku zrealizowania powołania specjalnej policji miejskiej lub państwowej dla przemysłu, handlu i rzemiosła.

32) W sprawie wymiaru podatku ryczałtowego od obrotu za lata 1936 i 1937 przyjęto do wiadomości pismo Związku Izb Rzem. z dn. 9 lipca r. b. oraz odpowiedź Izby. (patrz str. 6).

33) Przyjęto do wiadomości zreferowane przez Dyrektora: sprawę świadectw przemysłowych na sprzedaż wyrobów mięsnych na targach oraz sprawę ulg w Państw. Pod. Przem. w związku z akcją zwalczania bezrobocia.

34) W związku z projektem o wykonaniu ordynacji podatkowej, Zarząd Izby uważa za wskazane, aby Związek Izb wystąpił do właściwych władz o wydanie stosownych zarządzeń, któreby dały możność Samorządowi Rzemieślniczemu szczegółowego rozpatrzenia projektów ustawodawczych, w oparciu o wnioski zainteresowanych sfer rzemieślniczych, a w szczególności Zarządu.

35) Na stałego delegata Izby do Komisji Obciążeń przy Związku Izb Rzem. R. P. powołano p. prezesa E. Balcera, a na zastępcę p. A. Musiała, nadto przyjęto do zatwierdzającej wiadomości opracowany regulamin prac Komisji Obciążeń przy Izbie Rzem. w Kielcach, poruczając Prezydium Izby zorganizowanie wspomnianej Komisji.

36) Po zreferowaniu sprawy reformy świadectw przemysłowych przez p. dyr. Axentowicza, który zwrócił uwagę na najistotniejsze zmiany, projekto-

wane w omawianej reformie, wywiązała się obszerna dyskusja, w rezultacie której wypowiedziano się za tezami, zgłoszonymi przez Komisje Obciążeń przy Związku Izb Rzem. z uzupełnieniami, zgłoszonymi przez Rzemiosło Zagłębia Dąbrowskiego. Nadto przyjęto wnioski, że podstawy do ustalenia obrotu podają rokrocznie Urzędowi Skarbowym właściwe terytorjalne Izby Rzemieślnicze na podstawie opinii organizacji rzemieślniczych.

37) W sprawie ustawy o ochronie lokatorów przyjęto do wiadomości pismo Związku Izb Rzem. z dn. 7 lipca r. b., nie wysuwając żadnych dodatkowych wniosków wobec wyczerpującego potraktowania tego zagadnienia przez Związek.

38) Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Dyrektora Izby o zgłoszonych przez wnioskach do „projektu rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu o wykonaniu Ustawy o Państw. Podatku Przemysłowym” na posiedzeniu Komisji Obciążeń Związku Izb. Po zapoznaniu się z treścią protokołu posiedzenia Komisji z dnia 17 lipca r. b. przeprowadzono dyskusję w wyniku której aprobowano stanowisko zajęte przez Komisję.

39) Przyjęto do wiadomości fakt powołania przez Pana Wojewodę na członka Okr. Komisji Nadzorczej nad Targowiskami w Kielcach, p. Stanisława Lorensa i na zastępcę p. Józefa Jastrzębskiego z Radomia.

40) Na delegatów do Wydziału Wykonawczego Stałej Delegacji Cechów Mularskich i Ciesielskich w Warszawie powołano: pp. Edwarda Zajęca, radcę Izby Rzem. z Będzina, Józefa Neumana z Radomia, Jana Brzozę z Częstochowy.

41) Na członka Komisji dla rzemiosła Rzeźniczo-Wędliniarskiego przy Związku Izb Rzemieślniczych powołano p. Stanisława Lorensa Wiceprezesa Izby.

42) Postanowiono wypowiedzieć się za zatwierdzeniem targów małych w Wolanowie pow. radomskiego oraz za zatwierdzeniem regulaminu targowego bez zmian.

43) Upoważniono Biuro Izby do niehonorowania zaświadczeń, wydawanych przez Związek Rzemieślników R. P. Oddział w Częstochowie. Nadto postanowiono wystąpić do Związku Izb o spowodowanie zmiany nazwy centrali tego stowarzyszenia, a to ze względu na fakt istnienia na terenie całego Państwa Związków Rzemieślniczych — o innych celach. Istniejący stan rzeczy powoduje, że przeciętny rzemieślnik nie zawsze orientuje się w subtelności nazw organizacji rzemieślniczych i dostaje się do organizacji nie reprezentujących spraw samodzielnego rzemiosła.

45) Rozesłanie nowych statutów do Cechów wstrzymuje się do czasu ustalenia przez Urząd Wojewódzki odpowiedniej instrukcji dla władz I instancji, które przeprowadzają rejestrację nowych statutów. Nadto postanowiono zwrócić się do Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o polecenie władzom I instancji, aby o fakcie zarejestrowania statutu cechu zawiadamiały Izbę, jak również o składzie zarządów cechów. Postanowiono zwrócić się do Urzędu Wojewódzkiego o zasięgnięcie opinii Izby w wypadku organizowania nowego cechu.

Poza wyszczególnionymi sprawami na posiedzeniu Zarządu rozpatrzono różne sprawy bieżące, objęte porządkiem dziennym.

Wyjaśnienie Min. Przem. i Handlu w sprawie zaliczenia do rzemiosła wyrobu pudełek.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyjaśnia, że wyrób pudełek zdobionych materją lub skórą stanowi integralną część rzemiosła introligatorskiego, natomiast wyrób pudełek zwykłych tekturowych, szytych lub klejonych jest przemysłem wolnym i jako taki nie wymaga posiadania karty rzemieślniczej na introligatorstwo. (ad p. 6 prot. Zarządu).

Wyjaśnienie Min. Przem. i Handlu w sprawie zaliczenia do rzemiosła wyrobu kątowników (winkli) i drzwiczek kuchennych.

Wydział Przemysłowy Urzędu Wojewódzkiego zawiadomił Izbę, że Min. Przem. i Handlu, zgodnie z opinią Izby Rzemieślniczej w Kielcach, wyjaśniło, że wyrób winkli i drzwiczek kuchennych należy do zakresu uprawnień rzemiosła ślusarskiego z racji podstawowych czynności (przecinania, wycinania, wiercenia, nitowania oraz składania-montowania), spotykanych przy wykonywaniu rzemiosła ślusarskiego. (ad p. 7 prot. Zarządu).

Wyjaśnienie Urzędu Wojewódzkiego w sprawie wykonywania rzemiosła fotograficznego, (co ma zastosowanie i do innych rzemiosł).

Urząd Wojewódzki wyjaśnia, że karta rzemieślnicza jest uprawnieniem przemysłowym, wydanym na imię prowadzonego samoistnie warsztat rzemieślniczy, nie zaś zastępcy, który prowadzi przemysł na cudzy rachunek i w cudzym imieniu. Obowiązek wykazania się odpowiednimi dowodami uzdolnienia zawodowego ciąży więc zarówno na zastępcy, jak i na zastąpionym. (ad p. 9 prot. Zarządu).

Kredyty dla rzemiosła z B. G. K.

Na posiedzeniu Zarządu z dn. 3 i 4 b. m. postanowiono przyjąć do zatwierdzającej wiadomości

stanowisko zajęte przez Izbę w sprawie projektowanego przez Związek Spółdzielni Rolniczych w Krakowie rozprowadzania kredytów B. G. K. dla rzemieślników za pośrednictwem spółdzielczych banków rzemieślniczych. Stanowisko Izby zostało podyktowane koniecznością korzystania z sieci placówek kredytowych spółdzielczych w zakresie rozprowadzania kredytów dla rzemieślników ze względu na trudności, stawiane przez Związek Kas Komunalnych w odniesieniu do prowadzonej dotychczas akcji kredytowej dla rzemieślników przez Powiatowe Komunalne Kasy Oszczędności. W sprawie tej została również przeprowadzona korespondencja ze Związkiem Izb Rzemieślniczych R. P. naświetlająca ustosunkowanie się do akcji kredytowej komunalnych Kas Oszczędności w okręgu działalności Izby. (ad p. 12 prot. Zarządu).

W sprawie wymiaru zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu na lata podatkowe 1936 i 1937.

Związek Izb Rzemieśln. R. P. pismem z dn. 9 lipca r. b. L. Pod 3/3/36 zawiadamia Izbę Rzemieślniczą, że:

1) Wobec wydania przez Min. Skarbu ostatecznych zarządzeń z dn. 28 marca i 4 maja r. b. L. DV. 3500/4/35 i 31895/4/35 — Ministerstwo nie zamierza obecnie wydać dodatkowego zarządzenia co do uchylania z urzędu wymiarów podatkowych w wypadkach pociągnięcia do zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu na lata podatkowe 1936 i 1937 — pracowni rzemieślniczych — zwolnionych od opłacania podatku przemysłowego od obrotu na mocy art. 8 pkt. 5 ustawy o podatku przemysłowym (pracownie i zajęcia rzemieślnicze, o ile są prowadzone przez właścicieli przy współudziale najwyżej jednego członka rodziny, lub jednej najmniejszej siły robotniczej).

2) Izby Rzemieślnicze, względnie Związki Rzemieślnicze, są uprawnione do składania list płatników-rzemieślników, pokrzywdzonych wymiarem zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu na lata podatkowe 1936 i 1937 — do właściwych Izb Skarbowych, które listy takie obowiązane są rozpatrzyć i rozstrzygnąć, a o wyniku zawiadomić zainteresowane organizacje. Uprawnienia do składania takich list wypływa z okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 10 lutego 1936 r. L. DV. 36301/4/36. (Dz. Urz. Min. Skarbu z r. 1936 Nr. 4, poz. 140 i Wydawnictwo Związku Izb Rzemieślniczych R. P. z r. 1936 pod tytułem: „Najważniejsze podatki bezpośrednie” str. 67 — 69). (ad p. 32 prot. Zarządu).

Zarządzenie Starostwa Radomskiego w sprawie nielegalnego wykonywania rzemiosła.

Przy piśmie z dn. 19 VI r. b. Nr. P. H. 98236 Starostwo Grodzkie w Radomiu przesłało do wiadomości Izby Rzemieślniczej w Kielcach ogłoszenie, opublikowane przez Starostwo, treści następującej:

O G Ł O S Z E N I E.

Wobec coraz powtarzających się wypadków powierzenia robót, związanych z budową i wykończeniem domów, przebudową i odnawianiem mieszkań i t. p. pracownikom niewykwalifikowanym za wykonanie przez siebie roboty na podstawie art. 131, 142 i 144 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, yoz. 468) w brzmieniu ustawy z dn. 10.III.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350), powiadomiam, że prawo do samoistnego prowadzenia robót wyżej wymienionych, a więc: murarskich, ciesielskich, zduńskich, malarskich, lakierniczych, stolarskich, ślusarskich, szklarskich, blacharskich i tokarskich posiadają wyłącznie rzemieślnicy wykwalifikowani, posiadający karty rzemieślnicze na wykonywanie swego rzemiosła samoistnie i na własny rachunek. Rzemieślnicy nie posiadający kart rzemieślniczych, w razie samoistnego wykonywania rzemiosła podlegają rygorom karnym z art. 126 cytowanego prawa przemysłowego, przewidujące karę grzywny do 1000 zł. i aresztu do 14 dni.

Wobec powyższego wzywam właścicieli domów i mieszkań, oraz przedsiębiorstw budowlanych do zatrudnienia jedynie rzemieślników, posiadających karty rzemieślnicze. W razie stwierdzenia zatrudnienia rzemieślników nielegalnych, winni (pracodawcy) karani będą w myśl art. 45 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 22.III.1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) grzywną do 1000 zł. lub aresztem do 5 dni.

O powyższym zarządzeniu powiadomione zostają organa Policji Państwowej, Zarząd Miejski w Radomiu; Izba Rzemieślnicza w Kielcach, oraz odpowiednie organa rzemieślnicze.

Starosta: (—) J. Tramecourt

W sprawie pobierania opłat przez Komisje Egzaminacyjne.

Izba tut. podaje do wiadomości zainteresowanych, iż pobieranie jakichkolwiek opłat przez Komisje Egzaminacyjne jest niedopuszczalne, bowiem kandydat opłacając takse egzaminacyjną nie może być dodatkowo obciążony opłatami niezajadającymi prawnego uzasadnienia (patrz „Biuletyn” Nr. 3 z Posiedzenia Zarządu p. 2). (ad p. 21 prot. Zarz.).

Obowiązujące opłaty za druki i niektóre czynności Izb Rzemieślniczych.

W wykonaniu pkt. III okólnika Nr. PA.IV.7/16 z dnia 24 lutego 1936 r. i po uzgodnieniu z izbami rzemieślniczymi i ich związkami wysokości opłat za druki, używane w izbach rzemieślniczych, oraz opłat za korzystanie z urzędów i świadczeń izb rzemieślniczych (dz. I § 4 dochodów zwyczajnych) — Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło następujące stawki opłat *maksymalnych*.

I. Druki (blankiety).

1. Legitymacja terminatorska 50 gr.
2. podanie do egzaminu czeladniczego bezpłatnie.
3. Zaświadczenie o ukończeniu nauki 30 gr.
4. Zaświadczenie o przebytych czasie nauki 15 gr.
5. Zaświadczenie o przebytych czasie pracy 15 gr.
6. Świadczenie złożenia egzaminu czeladniczego bezpłatnie.
7. Książka czeladnicza (świadectwo czeladn.) 1 zł. 50 gr.
8. Dyplom czeladniczy ozdobny 3 zł.
9. Duplikat świadectw (książek czeladniczych) 5 złotych.
10. Podanie do egzaminu mistrzowskiego bezpłatnie.
11. Świadczenie złożenia egzaminu mistrzowskiego bezpłatnie.
12. Dyplom mistrzowski ozdobny 5 zł.
13. Legitymacja na prawo kształcenia uczniów 1 zł. 50 gr.
14. Duplikat świadectw (legitymacji) mistrzowskich 10 zł.

II. Świadczenia.

1. Napisanie jakiegokolwiek podania do izby 10 groszy.
2. Poświadczenie ksiąg handlowych 2 zł.
3. Poświadczenie o trudnieniu się rzemiosłem 2 zł.
4. Poświadczenie odpisu dokumentów (od 1 dokum.) 50 gr.
5. Badanie charakteru przedsiębiorstwa (art. 143 pr. przem.) 40 zł.
6. Zaświadczenie o ubieganiu się petenta o kartę rzem. bezpłatnie.
7. Potwierdzenie złożenia podania do egzaminu bezpłatnie.
8. Zaświadczenie stwierdzające konieczność wyjazdu zagranicę 15 zł.
9. Zbadanie zaświadczeń o przebytej nauce bezpłatnie.

10. Zbadanie zaświadczeń o przebytej pracy bezpłatnie.

11. Zezwolenie na skrócenie czasu nauki (art. 152 pr. przem.) bezpłatnie.

12. Opiniowanie podań o zezwoleniu przywozu 10 zł.

III. Poza wymienionymi opłatami żadne inne opłaty pobierane być nie mogą. Wolno natomiast izbie rzemieślniczej posiadać i po dowolnej cenie sprzedawać druki dla użytku wewnętrznego cechów (książki inwentarzowe, książki dochodów i wydatków, budżety, księgi rejestracyjne, terminatorów it.p.).

IV. Wymienione w pkt. I i II nin. okólnika opłaty odnoszą się do druków sprzedawanych i świadczeń udzielonych po dniu 30 czerwca 1936 r.

V. Niniejszy okólnik nie narusza w niczem opłat maksymalnych, pobieranych za egzaminy czeladnicze, mistrzowskie i kwalifikacyjne oraz za zaświadczenia o posiadaniu praw nabytych lub warunków do uzyskania dyspensy.

Komisje egzaminacyjne mistrzowskie i czeladnicze w Okręgu Izby Rzemieślniczej w Kielcach.

Na podstawie art. 3 pkt. 11 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 638) oraz na mocy uchwały Zebrania Radców tut. Izby z dnia 30 marca r. b. Zarząd Izby uchwałą z dnia 4 sierpnia r. b. mianował członków Komisji Egzaminacyjnych w składzie następującym:

Komisje Mistrzowskie i Czeladnicze.

Częstochowa.

Mularstwo i sztukatorstwo.

Przewodniczący — Brzoza Jan, Częstochowa, ul. Kilińskiego 11.

Członkowie — Rachwał Franciszek, Gospodarek Konstanty, inż. Janicki Czesław, czeladnik — Pański Jan.

Zduństwo i garncarstwo.

Przewodniczący — Letkowski Józef, Częstochowa, Raków, d. fabr. 12.

Członkowie — Mazur Tomasz, Jędrychowski Antoni, czeladnik — Krakowiak Franciszek.

Szklarstwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Wróbel Antoni, Kopiński Moszek.

Malarstwo i lakiernictwo.

Przewodniczący — Bednarek Ignacy, Częstochowa, Jasnogórska 26.

Członkowie — Jagusiak Adam, Łuczek Kazimierz, Gelber Majer, czeladnik — Jeziorowski Marjan.

Ciesielstwo.

Przewodniczący — Białek Piotr, Częstochowa, Kozia 18.

Członkowie — Moczygęba Józef, Liczko Aleksy, inż. Janicki Czesław, czeladnik — Mielczarek Daniel.

Stolarstwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Jarzębiński Stefan, Małek Antoni, Hildebrandt Władysław, Sztybel Berek, czeladnik — Szczypiór Stanisław.

Bednarstwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Mielczarek Łukasz, Grochulski.

Tapicerstwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Oziębło Roman, Sztajner Jakób.

Kołodziejstwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Szymula Ignacy, Barański Wincenty.

Krawiectwo męskie i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Małczyński Walenty, Częstochowa, Rynek Wieluński 35.

Członkowie — Rydz Wincenty, Bartnik Ludwik, Katz Samuel, czeladnik — Włochowicz Roman.

Krawiectwo damskie.

Przewodniczący — Małczyński Walenty, Częstochowa, Rynek Wieluński 35.

Członkowie — Kozłowska Marja, Grzmiączkówna Konstancja, czeladnik — Włochowicz Roman.

Szczotkarstwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Sięga Józef, Szlezynger Paweł, Kaufman Mordka Chemja.

Powroźnictwo.

Przewodniczący — Musiał Adam, Częstochowa, Dąbrowskiego 47.

Członkowie — Broniawski Henryk, Pytel Chaim.

Blacharstwo.

Przewodniczący — Maślankiewicz Józef, Częstochowa, Dąbrowskiego 1.

Członkowie — Cech Jan, Frukacz Marjan, Gąsiorowicz Szlama, czeladnik — Madys Roman.

Kowalstwo.

Przewodniczący — Rzykiecki Józef, Częstochowa, Warszawska 47.

Członkowie — Kurek Józef, Miłowski Michał, czeladnik — Krzyszkowski Józef.

Slusarstwo.

Przewodniczący — Miszczak Kazimierz, Częstochowa, św. Kazimierza 3/5.

Członkowie — Kulik Józef, Bonk Stanisław, Gotlib Abram, czeladnik — Wolf Eugenjusz.

Cukiernictwo.

Przewodniczący — Ignatowski Władysław, Częstochowa, Panny Marji 28.

Członkowie — Skrobich Józef, Kotowski Feliks, Tennenbaum Abram, czeladnik — Trzeciakowski Bronisław.

Piekarstwo.

Przewodniczący — Makowski Eugenjusz, Częstochowa, ul. Bór Nr. 19.

Członkowie — Gryglewski Franciszek, Dąbrowski Roman, Mansdorf Dawid, czeladnik — Kubicki Wojciech.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący — Rajszybski Bolesław, Częstochowa, Dąbrowskiego 42.

Członkowie — Wieczorek Stanisław, Maciałowicz Stanisław, Cieciora Icek, czeladnik — Olczyk Antoni.

Szewstwo i cholewkarstwo.

Przewodniczący — Jasiński Ksawery, Częstochowa, Warszawska 57.

Członkowie — Dźwigalski Jan, Chądzyński Mieczysław, Bergman Moszek, czeladnik — Pejkosz Piotr.

Rymarstwo i siodlarstwo.

Przewodniczący — Piechocki Adam, Częstochowa, Aleja 31.

Członkowie — Jankowski Władysław, Piłatowicz Bolesław, czeladnik — Kępski Stanisław.

Introligatorstwo.

Przewodniczący — Stawiarski Antoni, Częstochowa, ul. Wieluńska 26.

Członkowie — Wyleżalek Paweł, Lompe Michał, czeladnik — Sobczyński Józef.

Fryzjerstwo, golarstwo i perukarstwo.

Przewodniczący — Skurczyński Stanisław, Częstochowa, Aleja 18.

Członkowie — Popczyk Piotr, Charciarek Józef, Goldberg Józef, czeladnik — Pawłowski Feliks.

Sosnowiec.*Mularstwo i sztukatorstwo.*

Przewodniczący — Bednarek Jan, Sosnowiec, ul. Zgoda 3.

Członkowie — Zając Edward, Siłuszek Feliks, Jędrzejek Jan Karol, Woźniak Wincenty, inż. Czechtol Witold, czeladnicy — Masłoń Franciszek, Kuc Stanisław.

Zduństwo i garncarstwo.

Przewodniczący: Rogulski Roman, Sosnowiec, Nowa 10 m. 15.

Członkowie — Pisala Jan, Witkowski Władysław, Blicharczyk Paweł, czeladnicy — Stroński Władysław, Cała Teofil.

Malarstwo i lakiernictwo.

Przewodniczący — Wrzeński Józef, Sosnowiec, Czysła 7 m. 9.

Członkowie — Pietraszek Franciszek, Mamełka Marcin, Cymberknopf Michał, czeladnik — Szutnik Józef.

Ciesielstwo.

Przewodniczący — Pniak Leopold, Sosnowiec, ul. Dobra 3 a.

Członkowie — Wieczorek Grzegorz, inż. Czechtol Witold, Lange Otto, czeladnik — Służalek Mateusz.

Stolarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Skowroński Karol, Sosnowiec, Sielecka 12.

Członkowie — Nowiński Franciszek, Reszka Ignacy, Swierczyński Teofil, Banasik Piotr, Jakubowicz Hersz, Wygnański Mojżesz Józef, czeladnicy — Wittecki Stanisław, Zarębski Stanisław.

Krawiectwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Kalabiński Wiktor, Sosnowiec, Kaliska 43.

Członkowie — Twardoch Julian, Gawron Józef, Dobrowolska Zofja, Kucharzówna Kryspina, Goldszajn Hersz Lipman, Szajer Szmul, Krauz Icek, Goldberg Szlama, Jaskierowicz Abram, Langer Jusek, czeladnik — Nowak Leopold.

Blacharstwo i dekarstwo.

Przewodniczący — Kalisz Edward, Sosnowiec, Raławicka 5.

Członkowie — Lisiecki Jan, Wojtasik Roman Piotr, Wiślicki Abram Jakób, Zelmanowicz Abram, Piękny Machel, czeladnik — Mańko Teodor.

Kowalstwo.

Przewodniczący — Wiśnicki Leon Karol, Sosnowiec, ul. Florjańska 10.

Członkowie — Kubasik Wiktor, Gawroński Wincenty, Polniak Józef, czeladnik — Kaszuba Stanisław.

Slusarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Banasik Antoni, Sosnowiec, Staropogońska 20.

Członkowie — Czajkowski Stanisław, Trzmiel Roman, Wizgacz Tadeusz, Rozenwajg Szmul Hersz, czeladnik — Kulisa Władysław.

Cukiernictwo i piernikarstwo.

Przewodniczący — Grobelny Walerjan, Sosnowiec, 3 Maja 15.

Członkowie — Sozański Kazimierz, Wdowiak Feliks, Cukierman Mordka Hersz, Piekarski Chaim Berek, czeladnicy — Boratynski Józef i Sztajer Szulim.

Piekarstwo.

Przewodniczący — Król Józef, Sosnowiec, Małachowskiego 6.

Członkowie — Domagała Stefan, Werner Jan, Hamburger Chaim, czeladnik — Lisowski Aleksander, Szpigler Hersz Majer.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący — Piasecki Jan, Sosnowiec, Narutowicza 19.

Członkowie — Piga Waclaw, Konieczny Bronisław, Iwański Stefan, Sołdyn Ajzyk, Ujazd Noech, Frajnd Szlama, czeladnik — Szyszka Wiktor.

Rymarstwo, siodlarstwo i tapicerstwo.

Przewodniczący — Ratajski Bolesław, Sosnowiec, Nowa 14.

Członkowie — Lisik Franciszek, Tomczyk Piotr, Fajgenblatt Icek, Blacharz Abram Aba, czeladnicy — Dobrogowski Józef, Tyfel Julian.

Szewstwo i cholewkarstwo.

Przewodniczący — Dworakowski Adolf, Sosnowiec, Narutowicza 11.

Członkowie — Zwolski Michał, Niziński Jan, Wrześniewski Marjan, Cybulski Stanisław, Kilsztok Daniel, Kawoń Jakób Icek, Scyzoryk Izrael Mordka, Łazenga Chaskiel, czeladnicy — Janik Mieczysław, Klimek Józef, Nusymowicz Abram Alter.

Fryzjerstwo, golarstwo i perukarstwo.

Przewodniczący — Bonczek Wojciech, Sosnowiec, Narutowicza 34.

Członkowie — Tyński Waclaw, Doros Władysław, Sauczek Kazimierz, Herszkowicz Moszek, Fersztenfeld Abram Jusek, czeladnik — Borkowski Wirgiljusz.

Radom.*Mularstwo i sztukatorstwo.*

Przewodniczący: Różański Michał, Radom, ul. Pierrackiego 19.

Członkowie: Jaśkiewicz Franciszek, Swinarski Ludwik, inż. arch. Soczyński Antoni, czeladnik — Salomoński Antoni.

Zduństwo.

Przewodniczący: Kozłowski Franciszek, Radom, ul. Szpitalna 9.

Członkowie: Korupczyński Wacław, Matyjaśkiewicz Maksymilian, czeladnik — Zawisza Stanisław.

Malarstwo.

Przewodniczący: Ojrowski Stanisław, Radom, ul. Trawna 3.

Członkowie: Książek Jan, Socha Andrzej, Goldberg Icek, czeladnik — Eljasz Jan.

Ciesielstwo.

Przewodniczący: Neuman Józef, Radom, ul. Kozienna 40.

Członkowie: Jaske Piotr, Pogodziński Wojciech, inż. arch. Soczyński Antoni, czeladnik — Jakubiak Stefan.

Kołodziejstwo.

Przewodniczący: Ciecierski Piotr, Radom, ul. Malczewskiego 11.

Członkowie: Małeczek Władysław, Kołodziej Michał, czeladnik — Wojtowicz Michał.

Stolarstwo.

Przewodniczący: Skroński Michał, Radom, ul. Słowackiego 39.

Członkowie: Laskowski Stefan, Podrygałto Józef, Dyzenhaus Szymon, czeladnik — Smerda Tymoteusz.

Krawiectwo męskie i zawody pokrewne.

Przewodniczący: Niemirski Władysław, Radom, ul. Traugutta 47.

Członkowie: Szymański Antoni, Stępniewski Jan, Rubinsztajn Mojżesz, czeladnik — Szerling Franciszek.

Krawiectwo damskie.

Przewodniczący: Niemirski Władysław, Radom, ul. Traugutta 47.

Członkowie: Balcerowa Leokadja, Papierska Janina, Sznajder Izaak, czeladnik — Winnicka Janina.

Powroźnictwo.

Przewodniczący: Krüger Karol, Radom, ul. Żeromskiego 16.

Członkowie: Kaczor Stanisław, Mrówczyński Henryk, czeladnik — Maśliński Franciszek.

Blacharstwo.

Przewodniczący: Pazdon Jan, Radom, ul. Żeromskiego 17.

Członkowie: Czajka Jan, Flejszer Albert, Ajdelbaum Szmul, czeladnik — Chmielewski Edward.

Kowalstwo.

Przewodniczący: Nakonieczny Karol, Radom, ul. Traugutta 39.

Członkowie: Nowocien Władysław, Urbański Ignacy, czeladnik — Jeźmański Władysław.

Ślusarstwo.

Przewodniczący: Gałęzowski Józef, Radom, ul. Zeromskiego 57.

Członkowie: Zieliński Aleksander, Pracki Antoni Władysław, Feldman Izrael, czeladnik — Kosowski Jan.

Cukiernictwo.

Przewodniczący: Przybytniewski Bolesław, Radom, 3 maja 1.

Członkowie: Wolański Tomasz, Iwanowski Mieczysław, Zylbersztrum Icek, czeladnik — Gomulka Józef.

Piekarstwo.

Przewodniczący: Wójcik Franciszek, Radom, Żeromskiego 29.

Członkowie: Grzędowicz Stanisław, Fogiel Władysław, Pomeranc Nuchym, czeladnik — Zak Józef.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący: Peters Teodor, Radom, Rynek 14.

Członkowie: Jastrzębski Józef, Kotarski Aleksander, Gniewek Jan, Rutman Chaim Szlama, czeladnik — Wasilewski Kazimierz.

Rymarstwo, siodlarstwo i tapicerstwo.

Przewodniczący: Jurkowski Antoni, Radom, Żeromskiego 15.

Członkowie: Górnik Marceli, Siara Wacław, Błat Szlama.

Szewstwo.

Przewodniczący: Winczewski Jan, Radom, Słowackiego 16.

Członkowie: Gogacz Józef, Jemiółowski Kazimierz, Jamer Abram, czeladnik — Frączek Jan.

Cholewkarstwo.

Przewodniczący: Winczewski Jan, Radom, Słowackiego 16.

Członkowie: Chmielewski Antoni, Jemiółowski Kazimierz, Frydman Szlama, czeladnik — Frączek Jan.

Garbarstwo.

Przewodniczący: Papiewski Błażej, Radom, Szwalikowska 22.

Członkowie: Rejmer Wacław, Piekarski Jan, czeladnik — Pracki Henryk.

Fotografowanie.

Przewodniczący: Sybilski Stanisław, Radom, Żeromskiego 51.

Członkowie: Gawel Józef, Müller Ludwik, Buszacki Szyja, czeladnik — Pośpieszynski Zbigniew.

Fryzjerstwo, golarstwo i perukarstwo.

Przewodniczący: Staniszewski Stefan, Radom, Słowackiego 10.

Członkowie: Pragnący Jan, Zubrzycki Roman, Hajdenberg Mieczysław, czeladnik — Rudzki Stanisław.

Kielce.

Mularstwo i sztukatorstwo.

Przewodniczący — Grimm Leopold, Kielce, Lipowa 5. Członkowie — inż. Kuszewski Leon, Grzela Walery.

Kamieniarstwo.

Przewodniczący — Braur Feliks — Kielce, 3 Maja 9a. Członkowie — inż. Kuszewski Leon, Łataś Władysław.

Malarstwo i lakiernictwo.

Przewodniczący — Kunowski Stanisław. — Kielce, Złota 4. Członkowie — Eubich Józef, Bruk Szlama, czeladnik — Florczyk Antoni.

Ciesielstwo.

Przewodniczący — Guz Jan — Kielce, Zagórska 2. Członkowie — inż. Kuszewski Leon, Sarnot Józef, Smolarczyk Władysław.

Stolarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Śmieciński Leon, Kielce, Skłodowa Nr. 7.

Członkowie — Długosz Roman, Hetman Lucjusz, Zunszajn Hersz Majer, czeladnik — Bień Kazimierz.

Krawiectwo męskie i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Rzewuski Władysław, Kielce, Pierackiego 21.

Członkowie — Kita Jan, Wolnicki Stefan, Königsberg Natan, czeladnik — Fatalski Józef.

Krawiectwo damskie.

Przewodniczący — Kurowski Kazimierz, Kielce, Sienkiewicza 43.

Członkowie — Czwartosz Stanisław, Szurkawska Marja, Hefter Icek Dawid, czeladnik — Kumor Jan.

Blacharstwo.

Przewodniczący — Szymankiewicz Teofil, Kielce, Bodzentyńska 40.

Członkowie — Kluźniak Jan, Wiśniewski Stanisław, Szydłowski Szmul.

Kowalstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Sutowicz Andrzej, Kielce, Piotrkowska 62.

Członkowie — Zajder Kazimierz, Burak Kazimierz, Kwiecień Antoni, czeladnik — Papis Antoni.

Ślusarstwo i zawody pokrewne (mistrzowska)

Przewodniczący — Czerwieniec Aleksander, Kielce, ul. Warszawska Nr. 3.

Członkowie — Kluźniak Jan, Jakubowski Ludwik, Rechman Moszek.

Ślusarstwo i zawody pokrewne (czeladnicza).

Przewodniczący — Kluźniak Jan Wacław, Kielce, Bodzentyńska 37.

Członkowie — Jakubowski Ludwik, Rechman Moszek, czeladnik — Trella Antoni.

Zegarmistrzostwo, jubilerstwo i pozłotnictwo.

Przewodniczący — Konecki Józef, Kielce, Sienkiewicza 17.

Członkowie — Haslingier Karol, Szubert Franciszek, Zajączkowski Icek, Zakowski Teofil.

Piekarstwo.

Przewodniczący — Brydacki Józef, Kielce, Hipoteczna 2.

Członkowie — Ziemiński Adolf, Rajch Edward, Gysman Berek, czeladnik — Bączkowski Jan.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący — Rudczyński Michał, Kielce, Piotrkowska 56.

Członkowie — Urbański Stanisław, Pakosiński Franciszek, Nusynowicz Szmul, czeladnik — Bednarski Franciszek.

Szewstwo i cholewkarstwo.

Przewodniczący — Kacperek Andrzej, Kielce, Leszczyńska 14.

Członkowie — Michalski Henryk, Pobocho Jan, Laks Boruch, czeladnik — Justyniarski Mieczysław.

Fryzjerstwo, golarstwo i perukarstwo.

Przewodniczący — Strzębalski Leon, Kielce, Sienkiewicza 45.

Członkowie — Lubczyński Piotr, Wnękowski Juliusz, Lederman Abram, Ajzyk, czeladnik — Aleksy Józef.

Miechów.

Mularstwo, sztukatorstwo i zduństwo.

Przewodniczący — Zdechlik Piotr, Miechów, Łukańskiego 6.

Członkowie — Massalski Piotr, Pierzchała Leonard, Chodnikiewicz Tomasz, czeladnik — Bała Jan.

Malarstwo i lakiernictwo.

Przewodniczący — Rzemieniec Jan, Miechów, Plac Kościuszki 1.

Członkowie — Tabor Michał, Blum Jeremjasz, Minc Tobiasz, czeladnik — Niklewicz Stanisław.

Ciesielstwo.

Przewodniczący — Synduła Paweł, Miechów, Sienkiewicza 19.

Członkowie — Sciański Mateusz, Massalski Piotr, Kubrak Stanisław, czeladnik — Nowak Józef.

Stolarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Podsiadło Stanisław, Miechów, Słowackiego 16.

Członkowie — Kozłowski Wincenty, Boszenberg Feliks, Frenkiel Berek, czeladnik — Nowacki Adolf.

Krawiectwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Szafarski Ludwik, Miechów, Rynek 17.

Członkowie — Pędracki Stanisław, Cieślik Feliks, Kudrówna Stanisława, Getler Zołma, czeladnik — Grotkowski Henryk

Slusarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Gawęcki Michał, Miechów, Racławicka 18.

Członkowie — Zdankiewicz Józef, Kański Józef, czeladnik — Skrzypczyk Kazimierz.

Piekarstwo i cukiernictwo.

Przewodniczący — Szczeciński Jan, Miechów, Mickiewicza 6.

Członkowie — Zieliński Piotr, Cisłowski Zygmunt, Wlazło Jan, Poskwitowski Dawid.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący — Trzaskowski Franciszek, Miechów, Janów 5.

Członkowie — Spiechowicz Andrzej, Olkusznik Stefan, czeladnik — Kowalski Kazimierz.

Rymarstwo, siodlarstwo i tapicetstwo.

Przewodniczący — Kański Tomasz, Miechów, ul. Kilińskiego.

Członkowie — Wilczyński Piotr, Łysek Franciszek, czeladnik — Łazarz Stanisław.

Szewstwo i cholewkarstwo.

Przewodniczący — Kozłowski Józef, Miechów, Słowackiego 5.

Członkowie — Katarzyński Maksymiljan, Marcinek Wojciech, Edelist Herszel, czeladnik — Zdankiewicz Antoni.

Fryzjerstwo, golarstwo i perukarstwo.

Przewodniczący — Zdechlik Jan, Miechów, Racławicka 3.

Członkowie — Kantorowicz Piotr, Kazimierzczyk Władysław, Miodek Jan, Dancygier Fajwel.

Komisje Czeladnicze.

Olkusz.

Slusarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Piotrowski Wincenty., Olkusz, ul. Skwer 3.

Członkowie — Jarno Jan Zenon, czeladnik — Schmidt Juljan.

Ostrowiec.

Stolarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Surowiecki Konstanty, Ostrowiec, Kilińskiego 8.

Członkowie — Szlosser Stanisław, Majchrzyk Józef, *Slusarstwo i zawody pokrewne.*

Przewodniczący — Szcześniak Michał, Ostrowiec, ul. Staszycza 4.

Członkowie — Gawetek Antoni, Fordon Roch, Bielecki Stanisław, czeladnik — Kędziński Marjan.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący — Kostucha Franciszek, Ostrowiec, Kościelna 3.

Członkowie — Chrzyszczewski Józef, czeladnik — Wroński Wiktor.

Szewstwo i cholewkarstwo.

Przewodniczący — Kaczmarski Franciszek, Ostrowiec, Ilżecka 2.

Członkowie — Piotrowicz Stanisław, Ratajewicz Jan, czeladnik — Kwapisz Marjan.

Zawiercie.

Stolarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Góralczyk Franciszek, Zawiercie, ul. Górnośląska 45.

Członkowie — inż. Guzera Marjan, czeladnik — Nagowski Alfons.

Krawiectwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Kuczabiński Błażej, Poręba k/Zawiercia.

Członkowie — Wnuk Jan, Żarnowiecki Stefan.

Slusarstwo i zawody pokrewne.

Przewodniczący — Gruszczyński Jan, Zawiercie, Pomorska 16.

Członkowie — Górecki Leopold, czeladnik — Wosik Władysław.

Rzeźnictwo i wędliniarstwo.

Przewodniczący — Piekarski Tomasz, Zawiercie, ul. 11 Listopada 21.

Członkowie — Wójcik Tomasz, Tolloch Józef.

Zarząd Izby Rzemieślniczej w Kielcach odwołuje niniejszem wszystkie dotychczas przez Izbę powołane komisje egzaminacyjne mistrzowskie i czeladnicze.

Konferencja Samorządu Gospodarczego Województwa Kieleckiego.

Druga z kolei Konferencja Samorządu Gospodarczego Wojew. Kieleckiego odbyła się w dniu 5 sierpnia r. b. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu przy udziale P. P. Prezesa Kiel. Izby Rolniczej pośła T. Kozłowskiego, radcy Izby Rzemieślniczej Kiel. Feliksa Siłuszka oraz P.P. Dyr. K. Gadowskiego, Dyr. Śląskiego i Dyr. G. Axentowicza, Dr. Brauna, Kierownika Expozytury Sosnowieckiej Izby P. H. w Radomiu, P. Dedo i Naczelnika Wydz. Ekonomicznego w Kiel. Izbie Roln. p. W. Michałowskiego.

Przedmiotem obrad były sprawy dot. współpracy trzech działów samorządu gospodarczego w zakresie handlu zagranicznego, kredytów ekspor-

towych kontyngentów wywozowych do Niemiec i t. p. Nadto w związku z programem prac Okręgowej Komisji Targowiskowej przeprowadzono wstępną dyskusję nad sprawą organizacji handlu rynku mięsnego. Sprawa ta będzie przedmiotem osobnego zebrania w dniu 27.VIII r. b., które odbędzie się w lokalu Izby Rolniczej w Kielcach i w którym wezmą udział rzeczoznawcy wyznaczeni przez Samorząd Gospodarczy Wojew. Kieleckiego.

W toku obrad konferencji uzgodniono opinie odnośnie projektowanych statutów Zrzeszenia Przem. i Handlu Zbiorowo Mącznego woj. Kieleckiego i Związku wytworców obuwoja wojew. kieleckiego.

W końcu przedyskutowano sprawę zatrudnienia młodocianych w przemyśle oraz ustalono, że następną konferencję zwoła Izba Rzemieślnicza w Kielcach. Należy podkreślić, że druga skolei konferencja Samorządu Gospodarczego woj. kieleckiego w pełni potwierdziła celowość nawiązanej współpracy pozwalającej nie tylko na wymianę poglądów w zakresie ważkich zagadnień gospodarczych, ale również na uzgodnienie opinii w atmosferze wzajemnego zrozumienia dla interesów poszczególnych, reprezentowanych przez Izby, działów życia gospodarczego Wojew. Kieleckiego.

W konferencji przewodniczył zgodnie z zasadami współpracy, przyjętymi przez Izby Gosp. Woj. Kiel., Prezes Izby Przem.-Handl. w Sosnowcu Poseł Zygmunt Sowiński—jako przedstawiciel Izby, organizującej konferencję.

Wykładnia przepisów prawa przemysłowego.

Związek Izb Rzemieślniczych R. P. podaje do wiadomości Izby odpis okólnika Nr. 21 Min. Przem. i Handlu z dn. 8 lipca 1935 r. przesłanego Związkowi Izb do wiadomości w dniu 16 czerwca 1936 r. zawierający wykładnię przepisów prawa przemysłowego, a mianowicie:

I. „Rozpoczęcie prowadzenia przemysłu rzemieślniczego (art. 144) jest uzależnione od uprzedniego uzyskania karty rzemieślniczej”. Uruchomienie przedsiębiorstwa rzemieślniczego bez karty rzemieślniczej pociąga za sobą sankcje karne z art. 126 prawa orzeczowego za naruszenie art. 144, oraz postanowienie art. 140 (wstrzymanie dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa bez uprawnienia).

II. W zgłoszeniu przemysłu ze stałą siedzibą należy podać miejsce prowadzenia przemysłu (siedzibę, lokal), nie można przeto wydać karty rzemieślniczej osobie, która nie wskazuje stałej siedziby przedsiębiorstwa (art. 7 ust. 2).

III. Osobie, która wykazuje posiadanie uzdolnienia zawodowego w rzemiośle (prawa nabyte, lub egzamin czeladniczy, mistrzowski), która jednak ma zamiar wykonywać to rzemiosło w zakładzie przemysłowym, wymagającym według art. 14 uprzedniego zatwierdzenia projektu (jeżeli zakład przemysłowy będzie używał napędu mechanicznego, zagrażał bezpieczeństwu, lub narażał na szkody i uciążliwości spowodu hałasu, wycieków i t. p.) — wstrzymuje się wydanie karty rzemieślniczej do czasu otrzymania przez petenta zezwolenia na urządzenie zakładu.

IV. (Ust. IV okólnika został uchylony przez pkt. 7 okólnika Min. Przem. i Handlu Nr. 15 z dn. 4 czerwca 1936 r.; okólnik, o którym mowa został w całości wydrukowany poniżej).

Nowela z dnia 10 marca 1934 r. wprowadziła osobny rejestr uprawnień przemysłowych dla przemysłów rzemieślniczych. Wobec tego potwierdzenia zgłoszenia przemysłu rzemieślniczego mają być wpisane do rejestru przepisane w art. 136 ust. 1 pkt. 4 prawa przemysłowego (Władze przemysłowe I instancji prowadzą rejestr uprawnień dla przemysłów rzemieślniczych).

V. (Ustęp ten dotyczy cechów oraz zatwierdzenia statutów, co zostanie przez Izbę obszerniej potraktowane w związku z wprowadzeniem nowych statutów).

Okólnik Min. Przem. i Handlu Nr. 15 z dn. 4 czerwca 1936 r. (Nr. P. R. II. 1/II).

Art. 7 prawa przemysłowego w ustępie ostatnim postanawia, że przy zgłaszaniu rozpoczęcia prowadzenia rzemiosła prócz przepisów, zawartych w ustępach poprzednich, mają nadto zastosowanie postanowienia art. 144 i 147.

Przepis powyższy należy rozumieć w sposób następujący:

1) kto zamierza rozpocząć prowadzenie rzemiosła, winien uprzednio (art. 144) zgłosić się o wydanie mu uprawnienia przemysłowego do władzy przemysłowej I instancji, która bez zwłoki, a w każdym razie nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od dnia zgłoszenia wniosku (art. 7 i 147 ust. 1), wyda petentowi te uprawnienie w formie karty rzemieślniczej, jeśli temu nie sprzeciwiają się przepisy prawa przemysłowego co do ograniczeń prowadzenia przemysłu, oraz jeśli petent wykaże się przed tą władzą posiadaniem zawodowego uzdolnienia do prowadzenia rzemiosła po myśli art. 145 lub 146,

2) wydanie karty rzemieślniczej należy wstrzymać do czasu przedłożenia decyzji właściwej władzy przemysłowej, zatwierdzającego projekt urządzenia zakładu przemysłowego, jeśli rzemiosło ma być prowadzone w zakładzie, którego urządzenie wymaga w myśl art. 144 zatwierdzenia projektu urządzenia.

Zasada wyrażona w ustępie poprzednim nie ma zastosowania do zakładów, prowadzonych na

podstawie praw nabytych, chyba, że istniejący zakład podlegał obowiązkowi zatwierdzenia projektu urządzenia w/g przepisów obowiązujących przed wejściem w życie prawa, a obowiązku tego nie dopełniono.

3) Przy zgłaszaniu się o wydanie karty rzemieśniczej mają odpowiednie zastosowania postanowienia ustępu 2, 3 i 4 art. 7 przy uwzględnieniu postanowień art. 5 i 38 oraz wynikających z nich konsekwencji.

4) postanowienie art. 147 ust. 1, dotyczące zabronienia „dalszego” prowadzenia rzemiosła ma zastosowanie do tych osób, które rozpoczynając prowadzenie rzemiosła przed dniem wejścia w życie art. 144 w obecnym brzmieniu (t. j. przed dniem 16 sierpnia 1934 r.) nie posiadają dotychczas kart rzemieśniczych i ubiegają się o nie. Przy wydawaniu kart rzemieśniczych w takich wypadkach mają odpowiednie zastosowanie wytyczne, wyrażone w ust. poprzednich nin. okólnika.

W odniesieniu do osób, które wbrew wyrażonemu postanowieniu art. 144 rozpoczęły prowadzenie rzemiosła po dniu 16 sierpnia 1934 r. bez karty rzemieśniczej, stosuje się postanowienie karne z art. 126 i ew. środki zabezpieczające z art. 140 bez wydawania w trybie art. 147 ust. 1 decyzji zabraniającej „dalszego” prowadzenia rzemiosła.

5) Karta rzemieśnicza jest jednocześnie potwierdzeniem zgłoszenia prowadzenia rzemiosła i aktem władzy, stwierdzającym posiadanie przez przemysłowca uzdolnienia zawodowego do samodzielnego prowadzenia rzemiosła.

Z tego wynika, że przy przenoszeniu siedziby przemysłowej do uzyskania nowej karty rzemieśniczej wystarcza przedłożenie posiadanej poprzednio karty, zamiast dowodów uzdolnienia zawodowego, wymienionego w art. 145 i 146.

6) Rozpoczęcie prowadzenia rzemiosła po uzyskaniu karty rzemieśniczej nie wymaga osobnego zgłoszenia.

7) Uchyła się wszelkie dotychczasowe wyjaśnienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu niezgodne z powyższym, a w szczególności ust. IV okólnika Nr. 21 z dn. 8 lipca 1935 r. Nr. PA. III.1/30.

Wydawanie kart rzemieśniczych przy zastosowaniu art. 146 pr. przem. (okólnik M. P. i H. Nr. 35 z dn. 22 czerwca 1936 r. Nr. P. R. II.1/9).

Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyjaśnia, że osoby ubiegające się o karty rzemieśnicze w drodze dyspensy (art. 146 prawa przemysłowego), mogą w jednym podaniu łączyć prośbę o udzielenie dyspensy z prośbą o wydanie karty rzemieśniczej. Podanie takie w myśl art. 148 ust. 1 ustawy o opłatach stemplowych podlega jednokrotnej opłacie stem-

plowej w wysokości podanej w art. 145 powołanej ustawy (t. j. zasadnicza opłata 5 zł. i od następnego załącznika po 50 gr.).

Wyjaśnienie w sprawie art. 145 ust. 4 prawa przemysłowego (okólnik M. P. i H. Nr. 43 z d. 25 czerwca 1936 r. Nr. P. R. II.1/23).

Art. 145 ust. 4 prawa przemysłowego postanawia, że prawa do wykonywania rzemiosł w zakresie robót budowlanych, wyszczególnionych w art. 333 i 334 prawa budowlanego nabyte przez budowniczych (techników budowlanych), pozostają w mocy w dotychczasowym zakresie. Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyjaśnia, że na mocy tego przepisu prawa nabyte do prowadzenia rzemiosł mularskiego i ciesielskiego w wymienionym zakresie posiadają w szczególności:

1) osoby, które w byłym zaborze pruskim uzyskały prawo używania tytułu budowniczego (Baumeister) (Baugewerkmeister) zgodnie z przepisami niemieckiej ustawy przemysłowej, 2) osoby, które uzyskały w b. zaborze austriackim koncesję w zakresie § 2 ustawy z dnia 26 grudnia 1893 r. o urządzeniu tych rodzajów przemysłu budowlanego, które wymagają konsensu (Dz. u. p. austr. Nr. 193), 3) inżynierowie którzy na terenie b. zaboru austriackiego uzyskali uprawnienie inżyniera cywilnego dla architektury i budownictwa lądowego na podstawie przepisów rozporządzenia Min. Robót Publicznych w porozumieniu z innymi ministrami z dnia 7 maja 1913 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 77) z uwzględnieniem postanowień § 14 tego rozporządzenia a z pośród techników prywatnych autoryzowanych na zasadzie Ministerstwa Stanu z dnia 11 grudnia 1860, 1.36413 i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 8 listopada 1886, 1.8152, mają w przyszłości inżynierowie architekci używać tytułu inżynierów cywilnych dla architektury i budownictwa lądowego, 4) inżynierowie architekci, którzy ukończyli odpowiednie wyższe zakłady naukowe rosyjskie przed dniem 1 listopada 1918 r., 5) inżynierowie, nie wymienieni w ustępach poprzednich, posiadający wyższe wykształcenie techniczne, zakończone przepisaniem egzaminami, nabyte w jednej z polskich państwowych politechnik, na wydziałach architektonicznym, inżynierii lądowej lub wodnej, z wyjątkiem sekcji melioracyjnej, albo na odpowiadających im wydziałach uczelni zagranicznych, o ile przed dniem 16 sierpnia 1934 r. prowadzili przedsiębiorstwo budowlane lub trudnili się prowadzeniem robót z zakresu rzemiosł mularskiego i ciesielskiego, 6) absolwenci szkół technicznych (budowlanych), którzy przed dniem 16 grudnia 1927 r. prowadzili zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorstwo budowlane, 7) absolwenci szkół technicznych (budowlanych), wymienio-

nych w ust. II w pktach 1 — 7 § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1014), którzy przed dniem 16 sierpnia 1934 r. uzyskali kwalifikacje, uznane powołaniem rozporządzeniem za dowód uzdolnienia zawodowego do samodzielnego prowadzenia rzemiosła mularskiego lub ciesielskiego, 8) absolwenci szkół technicznych (budowlanych), o których mowa w ustępie poprzednim, lub innych szkół, o ile uzyskali tytuł budowniczego po myśli ust. 4 art. 364 prawa budowlanego i prowadzili przedsiębiorstwo budowlane przed dniem 16 sierpnia 1934 r.

W sprawie rzemiosła fotograficznego.

Izba Rzemieśnicza w Kielcach otrzymała pismo z dn. 28/VII r. b. Związku Izb Rzem. treści następującej:

W związku z wnioskiem Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, która w dniu 18 listopada 1935 r. wystąpiła do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych o skreślenie zawodu fotograficznego z listy rzemiosł i zaliczenie go do przemysłu wolnego, Związek Izb Rzemieśniczych otrzymuje z różnych województw rezolucje cechów fotografów, protestujących przeciwko powyższemu i uzasadniających potrzebę pozostawienia fotografowania w liczbie rzemiosł tak ze względów natury zawodowej jak i gospodarczej.

W omawianej sprawie Związek Izb Rzemieśniczych zauważa co następuje.

Wobec wiadomości prasowych oraz informacji, nadesłanych przez Izbę Rzemieśniczą w Poznaniu o powyższym wniosku Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, Związek Izb Rzemieśniczych zwrócił się pismem z dn. 28 lutego 1936 r. L. Pr. 1/2/36-K. 310 do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych o poinformowanie, czy tenże Związek zgłosił w Ministerstwie Przemysłu i Handlu wniosek o skreślenie fotografowania z listy rzemiosł. W odpowiedzi Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zakomunikował, „że sprawa skreślenia fotografowania z listy rzemiosł jest obecnie opracowywana przez Związek Izb, przyczem zreferowanie tej sprawy zostało powierzone Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu”. Ponadto Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zawiadomił, iż nie omieszka poinformować Związku Izb Rzemieśniczych o sposobie załatwienia sprawy, jednakże do chwili obecnej Związek Izb Przemysłowo-Handlowych powyższych informacji nie nadesłał.

Wobec tego, że wystąpienie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu spowodowane było odmowną decyzją Ministerstwa Przemysłu i Handlu w sprawie rewizji okólnika ministerjalnego z dnia 4 lipca 1830 r. Nr. PA. 2137, a mianowicie Minister-

stwo Przemysłu i Handlu w piśmie z dn. 25 sierpnia 1935 r. L. PA. III. 1/100 do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych oświadczyło, że nie znajduje podstaw do zmiany powołanego okólnika, który orzeka, że przedsiębiorstwa sprzedają artykułów fotograficznych przekraczając zakres swoich uprawnień, wykonując bez posiadania karty rzemieśniczej czynności, wchodzące w zakres rzemiosła fotograficznego, jak wywoływanie, kopjowanie, retuszowanie i powiększanie i że zatem Ministerstwo Przemysłu i Handlu odnosi się przychylnie do spraw zawodowych rzemiosła fotograficznego, Związek Izb Rzemieśniczych nie widzi obecnie potrzeby interwencji w omawianej sprawie.

Ze swej strony Związek Izb Rzemieśniczych nadmienia, że do projektu skreślenia fotografowania z listy rzemiosł odnosi się negatywnie.

Zwalczanie handlu deklaracjami budowlanymi na terenie m. Kielc.

W sobotę, dnia 22 sierpnia r. b., odbyło się w lokalu Starostwa Kieleckiego zebranie w sprawie zwalczania handlu deklaracjami budowlanymi na terenie m. Kielc. Zebraniu, w którym wzięli udział Dyr. Izby Rzem. G. Axentowicz, Naczelnik Wydziału Technicznego Z. M. inż. Gąsiorowski, przedstawiciele Cechu Mularskiego i Ciesielskiego ze starszym Cechu, p. Janem Bokwą na czele, Dyrektor Ubezpiecz. Społ., Macek, przedstawiciel Urzędu Skarbowego Kieleckiego, przedstawiciele przedsiębiorstw budowlanych i Z. Z. Z. — przewodniczył p. Starosta Füller.

Po zagajeniu zebrania przez p. Starostę, zreferował sprawę p. Mgr. B e l c z y k, który szczegółowo omówił całe zagadnienie. W toku dyskusji zabierali głos pp. Dyr. G. Axentowicz, inż. Gąsiorowski, prezes ZZZ. Wodecki, Bokwa Jan, Grim Leopold, Ryszkowski Bol. i inni.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji p. Starosta stwierdził, że szczegółowy plan akcji będzie ustalony w ten sposób, by jeszcze w bieżącym sezonie mogło być podjęte przeciwdziałanie zjawisku szkodliwemu ze stanowiska zarówno interesów Skarbu, jak i interesów solidnych mistrzów mularskich i ciesielskich.

Czytajcie Tygodnik „RZEMIOSŁO”!

Konto P. K. O. Nr 6066.

Prenumerata roczna zł. 8.

Biuletyn

Biura Organizacyjno - Handlowego przy Izbie Rzemieślniczej w Kielcach.

WYSTAWA-POKAZ

rzemiosła i drobnego przemysłu przy Okręgowym Tow. Rzemieślniczym w Częstochowie.

W dniu 15 sierpnia r. b. nastąpiło w Częstochowie uroczyste otwarcie Wystawy-Pokazu Rzemiosła i Drobnego Przemysłu. Z inicjatywy Izby Rzemieślniczej w Kielcach postanowiono zorganizować kilka wystaw rzemieślniczych na terenie województwa kieleckiego, w ośrodkach największego skupienia produkcji rzemieślniczej, dla których kwestja organizacji zbytu jest jednym z najważniejszych zagadnień.

Realizacja planu w pierwszym rzędzie objęła Częstochowę; wybitnie przemysłowy charakter, jak również tradycja urządzania nawet na większą skalę wystaw, wysuwa ją na pierwsze miejsce z pośród innych miast województwa.

W rekordowym czasie niespełna 4 tygodni udało się zorganizować wystawę o 150 stoiskach, szczerze obselanych przez miejscowe rzemiosło i drobny przemysł. To też Komitetowi Organizacyjnemu i miejscowym działaczom rzemieślniczo-przemysłowym należy się słowa dużego uznania za wykazaną energję i sprężystość organizacyjną. Starannie dobrane ekspozyty ilustrują w znakomity spo-

sób zakres drobnej produkcji m. Częstochowy. Należy wziąć pod uwagę, że zawrotne tempo pracy organizacyjnej musiało pozostawić pewne ślady i drobne niedociągnięcia, nad którymi ze względu na wyjątkowo krótki okres organizacyjny należy przejść do porządku dziennego. Należy sobie życzyć aby tego rodzaju zbiorowe porzyny stały się rocznym stałym pokazem produkcji m. Częstochowy. Na stoisku Kieleckiej Izby Rzemieślniczej umieszczone są tablice statystyczno-plastyczne, galanterja marmurowa, wyprodukowana w warsztacie Spółdzielni Górniczo-Kamieniarskiej w Kielcach oraz kilka okazów skór wężów i jaszczurek, wyprawionych przez Szkołę Chemiczno-Garbarską w Radomiu. Wystawa znalazła pomieszczenie w obszernym lokalu Okręgowego T-wa Rzemieślniczego i trwać będzie do dn. 15 września r. b.

W dn. 23 b. m. zwiedził wystawę Pan Wojewoda Kielecki, Dr. Władysław Dziadosz w towarzystwie pana Starosty Częstochowskiego, oprowadzani przez członków Komitetu Wykonawczego Wystawy.

Targi i wystawy.

Od dnia 19-VIII do 30-VIII — Jarmark Poleski w Pińsku. Wystawa ta połączona z Targami ma na celu podkreślenie stanu gospodarczego Polesia i nawiązanie stosunków między różnymi regionami całego kraju. Rzemiosło województwa poleskiego rze udział w „Jarmarku” urządzając wystawę w osobnym pawilonie. Zwiedzający korzystają ze zniżki kolejowej w wysokości 75 proc.

Od dnia 23-VIII do 11-X — Wystawa Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego w Warsza-

wą Batorówną, stryjeczną królewską — zamki w Janowie, Ćmielowie, Ossolinie i Pińczowie, a wreszcie zamek biskupi w Kielcach (który przetrwał do dziś dnia i w roku bieżącym został starannie odrestaurowany z zachowaniem swoich pierwotnych cech), oraz szereg innych budowli tak kościelnych jak i świeckich, rozsianych na całym obszarze Rzeczypospolitej, przy budowie oraz restaurowaniu których był stosowany marmur z kopalń kielecko-chęcińskich.

Jeszcze za czasów Stanisława Augusta, mecenasa sztuk i kunsztów, czynnych było kilka kopalń, dostarczających marmur dla gmachów, wznoszonych przez tego króla, miłośnika pięknych form architektonicznych, a za jego przykładem również i przez magnatów polskich, pragnących prześcignąć się w świetności swoich pałaców. Tego rodzaju wyścig, mniej może szlachetny w intencjach, gdyż chodziło głównie o pokazanie się, zaimponowanie świetnością swojej paranteli i zadowolenia własnej próżności magnackiej, decydował w ówczesnych warunkach o rozwoju rzemiosła kamieniarskiego w Polsce, a w szczególności przemysłu marmurowego. (d.c.n.)

O przemyśle kamieniarsko-marmurowym w rejonie kieleckim.

1)

Kieleccyzna jest jedynym zakątkiem w Polsce, posiadającym nieprzebrane skarby pokładów marmurowych, nie mających sobie równych pod względem obfitości i różnorodności materiału. Nawet niektóre kraje Europy, eksportujące marmury i wyroby marmurowe do Polski, nie mogą się pochwalić posiadaniem tak bogatych pokładów marmurowych.

Już z dawien dawna marmur z kopalń kielecko-chęcińskich był eksploatowany dla celów budowlanych, jako materiał, służący do ozdoby kościołów, zamków i pałaców, a nawet domów bogatych mieszczan, szczególnie w epoce renesansu, w której monumentalne budownictwo polskie szło w paragon z najświetniejszymi budowlami Zachodu.

Z okolicznych monumentalnych gmachów z tego okresu wymienić należy skrzydło zamku w Rabszynie, wzniesione przez Jana Zamojskiego z wielkim przepychem i bogactwem, z racji zaślubin z Gryzel-

Z ruchu spółdzielczego.

Spółdzielnia Szewców Chrześcijan w Kielcach, organizowana od dłuższego czasu, rozpoczęła już swą działalność otwierając dnia 22 b. m. sklep własny przy ul. Słowackiego Nr. 6.

Działalność spółdzielni nie ogranicza się li tylko do sprzedaży detalicznej obuwia w sklepie, ale obejmuje też dział sprzedaży hurtowej dla kupców na terenie całej Rzeczypospolitej.

Spółdzielnia Górniczo-Kamieniarska w Kielcach po zorganizowaniu produkcji kostki brukowej, budulca, szabru i grysiku, na które posiada już zbyt, przystąpiła obecnie z inicjatywy Izby Rzemieślniczej w Kielcach do zorganizowania produkcji galanterji marmurowej, która na terenie województwa kieleckiego, bogatego w złoża marmuru była, w zupełnym zanedbaniu.

Postawienie tej gałęzi produkcji na właściwym poziomie przyczyni się do zaspokojenia zapotrzebowania rynku wewnętrznego na tego rodzaju wyroby i powstrzyma import galanterji marmurowej zagranicznej.

Pierwszy transport galanterji marmurowej został już skierowany do sklepu Spółdzielni „Bazar Rzemiosła” w Poznaniu.

Otwarcie Spółdzielczego Sklepu Nabiałowego.

Zarząd Spółdzielni Mleczarskiej „Radostowa”, w Mąchocicach, z inicjatywy i przy pomocy Kieleckiej Izby Rolniczej, przystąpił do uruchomienia na terenie naszego miasta, Spółdzielczego sklepu nabiałowego, który mieścić się będzie przy ul. Sienkiewicza Nr. 32 (gmach Hotelu Polskiego). Otwarcie sklepu nastąpiło w dn. 14 b. m., t. j. w piątek, o godz. 12-ej i było poprzedzone uroczystym nabożeństwem w Katedrze (przed Wielkim Ołtarzem) o godz. 9-ej. Po skończonem nabożeństwie odbyło się poświęcenie sklepu, którego dokonał Jego Ekscelencja ks. Sufragan Biskup Franciszek Sonik.

Sklep nabiałowy „Spółdzielni Mleczarskiej w Mąchocicach”, którego brak dotkliwie odczuwało nasze społeczeństwo, zaopatrzone będzie w następujące produkty codziennie świeże: mleko słodkie, mleko zsiadłe w naczyniach 1 litr i na miarę, śmietany: kawową, kremową, słodką i kwaśną, masło deserowe niesolone i solone, maślanek, kefir, jogurt i jaja. Prócz tego w sklepie będą sery wszystkich gatunków, konserwy rybne, miód leczniczy i inne produkty wiejskie.

Śmietany i masło będą oznaczone datą wyrobu, na którą przy zakupie tych towarów należy zwracać baczną uwagę.

Zorganizowanie i uruchomienie na terenie m. Kielc pierwszej spółdzielczej placówki nabiałowej, witamy z radością i wyrażamy nadzieję, iż będzie poparta przez całe społeczeństwo.

wle. Wystawa mieści się na terenach dawnego lotniska mokotowskiego w Warszawie z wejściem od ul. Puławskiej Nr. 2a.

Wystawa przedstawia całokształt przemysłu metalowego, elektrotechnicznego, radjotechniki i rzemiosła w ciągu 17 lat niepodległości Polski.

Rzemieślnicy branży metalowej winni postarać się zwiedzić interesującą ich wystawę, tembardziej, że każdy ze zwiedzających korzysta z ulgi kolejowej w postaci bezpłatnego przejazdu w drodze powrotnej z Warszawy. W tym celu należy nabyć w kasie stacji wyjazdowej kartę uczestnictwa. Zarząd Wystawy gwarantuje również zwiedzającym podczas trwania Wystawy tani kwatery zbiorowe i dla pojedynczych osób po cenach wybitnie przystępnych.

Od dnia 5-IX do 15-IX — Targi Wschodnie we Lwowie.

Od dnia 5-IX do 30-IX Ogólnokrajowa Wystawa Leśna p. t. Nasze Lasy i Ochrona Przyrody. Wystawa ta odbędzie się na terenie Targów Wschodnich we Lwowie. Rzemieślnicy zawodu stolarskiego powinni zainteresować się w-w Wystawą, gdyż tam mają okazję do zapoznania się ze stosowaniem drzewa krajowego w meblarstwie.

Wystawa będzie posiadała wiele ekspozycji z działu meblarstwa rzemieślniczego drzewnego, rękodzieła artystycznego i snycerstwa.

Wycieczka Polskiego Piekarstwa i Cukiernictwa do Węgier.

W związku z jubileuszem 30-letniej działalności Związku Piekarzy Węgierskich i urzędzeniem Wystawy Piekarsko-Cukierniczej w Budapeszcie w dniach 27.IX do 3 X r. b. Izba Rzemieślnicza w Warszawie organizuje zbiorową wycieczkę Polskich Piekarzy i Cukierników do Budapesztu.

Zgłoszenia należy kierować do Izby Rzemieślniczej w Warszawie, Królewska 23, do dnia 10 września r. b. Całkowity koszt wycieczki wyniesie do zł. 187 od osoby bez przejazdu na polskich kolejach. Koszt przejazdu do granicy i z powrotem będzie wiadomy po uzyskaniu zniżki kolejowej, o którą zabiega Izba Rzemieślnicza w Warszawie. Prawdopodobnie koszt ogólny nie przekroczy 200 złotych, o szczegółowy program wycieczki oraz o wszelkie wyjaśnienia należy się zwracać bezpośrednio do Izby Rzemieślniczej w Warszawie. Wyjazd z Warszawy nastąpi d. 27 września powrót do Warszawy 3 października.

Ze względu na wielce pouczające znaczenie, jakie ma projektowana wycieczka oraz na przyjazne stosunki, łączące nas z Węgrami, jest pożądanym w wycieczce liczny udział Polskich Piekarzy i Cukierników.

Kalendarzyk podatkowy.

- 7.8 płatność podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę
 15.8 a) płatność zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za m. sierpień — przez przedsiębiorstwa, prowadzące księgi handlowe.
 b) płatność zaliczki na nadzwyczajny podatek od niektórych zajęć zawodowych od dochodu, osiągniętego w m. sierpniu.
 c) płatność podatku dochodowego (reszty).
 d) płatność podatku wojskowego, pobieranego w postaci dodatku do podatku dochodowego.

Kronika Rzemieślnicza.

Walne Zebranie Cechu Zbiorowego Rzemieślników Chrześcijan w Koszycach.

W dniu 29 czerwca odbyło się w Koszycach walne zebranie członków Cechu Zbiorowego Rzemieślników Chrześcijan, któremu przewodniczył starszy Cechu p. Staszkiwicz. W zebraniu tem wziął udział z ramienia Izby p. Jan Korsak zastępca Dyrektora Izby.

W dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku dziennego zabierali głos liczni mówcy poruszając sprawy: podatkowe, kredytów B. G. K. świadczeń socjalnych, nielegalnego rzemiosła i nielegalnego kształcenia terminatorów, podatku od sztyldów, egzaminów mistrzowskich, czeladniczych i sprawdzających (kwalifikacyjnych), sposobu uzyskiwania kart rzemieślniczych i t. p.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zabrał głos delegat Izby p. Jan Korsak, który w dłuższym przemówieniu omówił poruszone przez zebranych sprawy i bolączki udzielając jednocześnie stosownych wyjaśnień. Nadto delegat Izby omówił aktualne sprawy i zagadnienia rzemiosła, oraz ostatnie prace i posunięcia Rządu i Samorządu Rzemieślniczego w dziedzinie spraw rzemieślniczych.

W zakończeniu swego przemówienia delegat Izby wezwał do wzmocnienia cechu pod względem organizacyjnym i finansowym, wyjaśniając wielkie znaczenie silnej organizacji rzemieślniczej w życiu gospodarczym i społecznym rzemiosła.

Po przemówieniu p. Korsaka, zebrani wezwali jednomyślnie Zarząd Cechu do gromadzenia funduszy i zajęcia się sprawą ufundowania sztandaru Cechu, przyczem postanowili regularnie wpłacać składki członkowskie, a także opodatkować się dodatkowo na ufundowanie sztandaru Cechu.

Konferencja Gospodarcza Rzemiosła i Kupiectwa w Opatowie.

W dniu 16 lipca r. b. odbyła się w Opatowie, zwołana przez miejscowego Starostę, Powiatowa Konferencja Gospodarcza z przedstawicielami rzemiosła i kupiectwa.

W konferencji, której przewodniczył Starosta Powiatowy Opatowski, wzięli udział: delegat Izby p. Jan Korsak, zastępca Dyrektora Izby, Burmistrz m. Opatowa, Dyrektor K. K. O. w Opatowie, Inżynier Wydziału Powiatowego, Referent Przemysłowy Starostwa, oraz delegaci Cechów i Organizacji rzemieślniczych i Kupieckich, działających na terenie powiatu Opatowskiego.

Po zapoznaniu zebranych przez P. Starostę o wyniku prac i interwencji, podjętych przez Starostwo w wykonaniu uchwał poprzedniego zebrania gospodarczego—rozpatrzono złożone przez organizacje rzemieślnicze i kupieckie postulaty o charakterze zawodowym, społecznym i gospodarczym.

Organizacje rzemieślnicze poruszyły w memorjałach i ustnych wyjaśnieniach szereg aktualnych dla rzemiosła spraw o charakterze ogólnym i regionalnym, które P. Starosta obiecał w granicach własnej kompetencji lub w porozumieniu z odnośnymi władzami załatwić. Po wyczerpaniu porządku dziennego zabrał głos delegat Izby P. Jan Korsak, który w dłuższym referacie omówił i oświetlił sprawy przez zebranych poruszane, a także zaznajomił zebranych z tokiem prac Samorządu Gospodarczego Rzemieślniczego nad projektami reformy ustawodawstwa podatkowego, przemysłowego i socjalnego oraz prac Izby nad organizacją spółdzielni.

Dział informacyjny.

Do Zarządów Cechów w okręgu Izby.

Zgodnie z decyzją Urzędu Wojewódzkiego akcja rejestracji nowych statutów Cechów w okręgu Izby będzie rozpoczęta po nadesłaniu do Władz Przemysłowych I instancji instrukcyj, jakie w tej mierze Urząd Wojewódzki ustali. O terminie złożenia statutów Cechów do rejestracji będą Zarządy Cechów oddzielnie powiadomione przez Władze Przemysłowe I instancji.

O uzupełnieniu listy rzemiosł.

W Nr. 49 Dziennika Ustaw z dn. 30 czerwca 1936 r. pod poz. 356 (tyg. „Rzemiosło Nr. 27”) ukażało się rozporządzenie Min. Przem. i Handln z dn. 23 czerwca 1936 r. o uzupełnieniu listy rzemiosł, a mianowicie: jako nowe rodzaje rzemiosła dodaje się „bielizniarstwo”, „gorseciarstwo”, ślusarstwo samochodowe” i „ślusarstwo precyzyjne (mechanictwo)”.

Poza tem wprowadza się następujące zmiany: zamiast „chemiczne czyszczenie i farbowanie odzieży i skór futrzanych” — „chemiczne czyszczenie i farbowanie tkanin i odzieży, farbowanie skór futrzanych”, zamiast „krawiectwo” — „krawiectwo damskie”, „krawiectwo męskie”.

Z tytułu powyższego osoby, prowadzące zawodowo bielizniarstwo, gorseciarstwo, ślusarstwo samochodowe i ślusarstwo precyzyjne podlegają od chwili ogłoszenia wspomnianego rozporządzenia rygorom prawa przemysłowego i winne zwrócić się

bezpośrednio do Izby Rzemieślniczej w Kielcach, ul. Sienkiewicza 49, z odnośnymi dowodami celem uzyskania zaświadczenia, stwierdzającego posiadanie praw nabytych do samoistnego prowadzenia rzemiosła.

W sprawie kształcenia terminatorów.

W czerwcu 1936 r. wpłynęły do Izby prośby mistrzów ślusarskich z Częstochowy Kulika Józefa i Szwai Władysława oraz mistrza czapniczego z Częstochowy Koi Władysława o zezwolenie im na kształcenie w swych warsztatach uczniów rzemieślniczych w ilości większej ponad normę, ustaloną Rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego z dnia 31 października 1932 r.

Po otrzymaniu opinii odnośnych lokalnych organizacji rzemieślniczych oraz po zbadaniu warunków kształcenia uczniów w warsztatach wymienionych rzemieślników, Zarząd Izby, w myśl uchwały z dnia 4 sierpnia 1936 r., wystąpił do Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z wnioskiem na uwzględnienie próśb w/w.

Ocena niedostateczna z rachunków i języka polskiego powoduje odroczenie egzaminu.

Zarząd Izby tut. na zebraniu swem w dniach 3 i 4 sierpnia b. r. ustalił pogląd, iż ocena niedostateczna z elementarnych zasad znajomości języka polskiego w słowie i piśmie oraz rachunków powoduje odroczenie egzaminu czeladniczego na okres jaki ustali Komisja Egzaminacyjna. Ustalając ten pogląd kierowano się myślą, iż kandydat do egzaminu czeladniczego winien obok opanowania praktycznego i teoretycznego swego zawodu posiadać podstawowe wiadomości z nauki rachunków jak również dostateczne opanowanie języka ojczystego wyrażające się w znajomości tegoż w słowie i piśmie.

Kursa dla kandydatów na czeladników w okręgu Izby.

Wzorem lat ubiegłych Izba tut. przystąpiła do zorganizowania w okręgu Izby krótkoterminowych kursów z zakresu nauki szkoły dokształcającej zawodowej dla kandydatów, którzy, bądź pobierali naukę rzemiosła w miejscowości, gdzie szkoła taka nie istniała, bądź szkoły tej z uzasadnionych przyczyn ukończyć nie byli w stanie.

Kursa te postanowiono, na mocy decyzji Zarządu Izby, zorganizować w Radomiu, Wierzbniku i Częstochowie.

Program ten, obejmujący w kilkudziesięciu godzinach wykładowych naukę języka polskiego, ra-

chunków, rysunku w zakresie danego zawodu, kreśleń technicznych, umożliwi kandydatom nabycie tych wiadomości, które przy egzaminie na czeladnika są wymagane.

W dniu 4 sierpnia b. r. został zakończony kurs w Wierzbniku, który trwał od dnia 20 lipca b. r. Kurs, w którym wzięli udział terminatorzy z Wierzbnika oraz pobliskich okolic, ukończyło 46 osób, przyczem najliczniej reprezentowani byli kandydaci zawodu stolarskiego. Mimo różnorodny poziom przygotowania ze strony słuchaczy, materiał, zakreślony programem, został przyswojony w stopniu dostatecznym.

W dniu 10 sierpnia b. r. w lokalu Publicznych Szkół Dokształcających Zawodowych w Częstochowie odbyło się otwarcie 3 tygodniowego kursu informacyjnego dla kandydatów na czeladników z zakresu Publicznej Szkoły Dokształcającej. W otwarciu kursu z ramienia Izby Rzemieślniczej w Kielcach wziął udział członek Zarządu Izby, p. Adam Musiał, który w swem przemówieniu zwracając się do słuchaczy podkreślił konieczność kształcenia się młodzieży rzemieślniczej, która w imię świetnych tradycji rzemiosła winna obok zawodowych swych umiejętności posiadać wysokie wyrobienie ogólnospołeczne. W otwarciu wzięł również udział kierownik Szkół Dokształcających Zawodowych Nr. 1 i 2 p. L. Nowicki. Inauguracyjnym wykładem prokuratora K. Jarzębińskiego na temat „Co każdy obywatel o ustroju państwa wiedzieć powinien” została zakończona uroczystość otwarcia kursu.

W pracach kursu bierze udział 49 osób z terenu Częstochowy i najbliższych okolic.

Nadmienić należy, iż wobec braku miejsc na kursie w Częstochowie, kandydaci, którzy nie zdołali pomieścić się w ramach I kursu, wystąpili do tut. Izby z prośbą o zorganizowanie powtórnego kursu, w którym mogliby uczestniczyć.

W dniu 17 sierpnia rozpoczął się kurs w Radomiu.

Wydawnictwa.

Sprawozdanie Izby Rzemieślniczej w Kielcach, za rok 1935. Ukazało się w druku sprawozdanie Izby za rok 1935 i jest do nabycia w cenie zł. 1.00 za egzemplarz, wraz z przesyłką pocztową. Wpłatę należy wnosić przy zamówieniu na konto czekowe P. K. O. Nr. 66.004, Izba Rzemieślnicza w Kielcach, Fundusz Wydawniczy. Organizacje, które już otrzymały Sprawozdanie wraz z czekiem P. K. O. proszone są o wpłacenie należności.

Wydawnictwa do nabycia w Izbie Rzemieślniczej w Kielcach.

Wydawnictwa własne:

Nakładem Izby Rzemieślniczej wyszły dotychczas i są do nabycia następujące wydawnictwa:

Wojtowicz Wiktor „Rzemiosło a Społeczeństwo”	50 gr.
Jaroszewski Kazimierz „O dalszą formę ustawodawstwa społecznego”	1.80 zł.
Wojtowicz Wiktor „Tadycje rzemioła polskiego”	50 gr.
Sokołowski Kazimierz „Rzemiosło”	2.00 zł.

Wydawnictwa na składzie:

Różycki Andrzej „Krakowskie wyroby wędliniarskie”	4.00 zł.
„Programy egzaminacyjne” Część I dla zawodów: bednarstwa, koszykarstwa, kołodziejstwa, stolarstwa, modelarstwa, rzeźbiarstwa, ciesielstwa, tkactwa drzewnego, wyrobu fortepianów i pianin, organów, instrumentów muzycznych, kowalstwa, ślusarstwa, tokarstwa metalowego, podkuwania koni	1.00 zł.
Bauté Marjan „Nauka o wyrobieniu tkanin”	5.00 zł.
Durda Br. K. „Poradnik praktyczny dla rzemieślników”	50 gr.
Winiarski Władysław „Podręcznik rzemieślniczy”	4.50 zł.
Kozłowski Władysław „Najważniejsze podatki bezpośrednio w rzemiośle”	1.00 zł.
Gindlich Władysław „Jan Kiliński i jego czasy”	5.00 zł.
„Gazeta Przemysłowo Rzemieślnicza” (dwa numery jubileuszowe 1794—1936)	po 50 gr.
Jaszuński J. „Co każdy rzemieślnik wiedzieć powinien?”	1.50 zł.
Feuring H. i Herszberg H. „Przedsiębiorstwo Rzeźnicko-Wędliniarskie”	1.00 zł.

Ceny wraz z przesyłką pocztową. Zamówienia należy kierować do Izby Rzemieślniczej w Kielcach, Sienkiewicza 49, wraz z przekazaniem należności na konto P. K. O. Nr. 66.004. Izba Rzemieślnicza w Kielcach, Fundusz Wydawniczy.

Pozatem w Izbie nabyć można: regulaminy komisji egzaminacyjnych, czeladniczych i mistrzowskich po 25 gr. za egzemplarz, przepisy regulujące sprawy terminatorów — 25 gr. i rozporządzenie p. Wojewody Kieleckiego, ustalające stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych terminatorów — 15 gr. oraz uproszczone księgi handlowe wraz z instrukcją.

Od Administracji.

Powołując się na zawiadomienie, umieszczone w poprzednim numerze „Biuletynu” Nr. 6, w sprawie ustanowienia przez Zarząd Izby opłat za prenumeratę w wysokości 75 groszy do końca bieżącego roku, t. j. do N-ru 12 włącznie, do niniejszego numeru załącza się czek P. K. O. Nr. 66.004 z prośbą o jaknajrychlejsze wpłacanie należności, gdyż od ilości wpłaconych prenumerat zależeć będzie uregulowanie ilości nakładu na następny miesiąc.

PP. Rzemieślnicy, którzy otrzymali numer okazowy „Biuletynu” proszeni są po przeczytaniu dać do przeczytania innym.

Na załączonych czekach P. K. O. można przekazać pieniądze od kilku prenumeratorów łącznie z wyszczególnieniem na odwrocie kto wpłaca za prenumeratę wraz z podaniem szczegółowych adresów osób wpłacających.

Wobec ograniczonego nakładu Izba nie jest w stanie przesłać numeru okazowego wszystkim PP. Rzemieślnikom. Lista adresów została sporządzona w ten sposób, aby pismo dotarło możliwie do każdej miejscowości.

Dział pośrednictwa pracy.

Poszukują pracy: stolarze-posadzkarze pp.: Fryszkiewicz Władysław, Baryłkiewicz Franciszek, Fryczkiewicz Stanisław, Niemkiewicz Julian, Niemkiewicz Szczepan, Sajnog Władysław, Sajnog Jan, Wójcicki Bolesław, Bińkowski Franciszek, Mirzejewski Adam, Morawski Stanisław i Kiljan Józef. Wszyscy wyżej wymienieni zamieszkują w os. Ciepeliów, gm. i p-ta Ciepeliów, pow. ilżecki.

Krawczyni, posiadająca świadectwo czeladnicze, p. Ludmiła Zofja Szałajdewicz, zamieszkała w Brzowicach, p-ta Rudnik, pow. Krasnostaw, poszukuje pracy w zakładzie krawieckim. Ukończyła kurs nauki krawieczyny w Średniej Szkole Zawodowej w Chmielniku.

Poniżej podaje się wykaz osób, które w okresie od 15.VIII 1936 r. wniosły do Izby podania o stwierdzenie posiadania przez nie praw nabytych do samodzielnego wykonywania rzemiosła w myśl art. 198 ust. 4 pr. przem.:

- 1) Baliński Stanisław — mularstwo — Gniazdów, gm. Rudnik-Wielki, pow. zawierciański.
- 2) Grzelinoga Jan — mularstwo — kol. Bobrowska-Wola, gm. Dobromierz, pow. włoszczowski.
- 3) Rozenberg Abram-Moszek — szklarstwo — Bodzentyn, pow. kielecki.
- 4) Szuksenburg Załma — szewstwo — Sosnowiec, ul. Pańska 22.
- 5) Pawlik Jan — rzeźn.-wędł. — Kielce, Plac Wolności 11.

Prenumerata: rocznie zł. 1.50, półrocznie zł. 0.75 — łącznie z przesyłką pocztową. Konto P.K.O. Nr. 66.004.

Adres Redakcji i Administracji: Kielce, ul. Sienkiewicza Nr. 49. Telefon 16-14.

Radaktor: Simon Zygmunt.

Wydawca: Izba Rzemieślnicza w Kielcach.

Odbito w Drukarni „Kielecka Spółka Wydawnicza”, Kielce, ul. Sienkiewicza 16.